

Naročnina
 Dnevna izdaja
 za krajino Jugoslavijo
 mesečno 25 Din
 polletno 150 Din
 celoletno 300 Din
 Za inozemstvo
 mesečno 40 Din
 polletno 240 Din
 celoletno 480 Din
 Za inozemstvo
 mesečno 120 Din, za
 inozemstvo 140 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
 1 stoip, peti-vrsta
 maloglasni po 150
 in 2 D, večji oglaš
 nad 45 mm višine
 po Din 2-30, veliki
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 in Pri večjem q
 naročilu popust
 Izide ob 4 zjutraj
 razen ponedeljke in
 črta po praznikih

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
 Rokopisni se ne vračajo, ne frankirano
 pismo se ne sprejemajo - Uredništvo
 telefon št. 2050, upravljalstvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Lekovni
 račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
 za inšerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Slovenska pepelnica

Letošnja predpustna statistika izkazuje tako nenavadno visoko število pustnih prireditelj, zabav, plesov in maskerad, da pomeni kljub dolgemu predpustu tudi za nas Slovence, ki smo znano veseli ljudje, izreden rekord. Kar daje minulemu predpustu posebno obilježje, je okoliščina, da so z našo veselo razpoloženo prestolico Ljubljano v prav izdatni meri tekmovala tudi podeželska mesta in celo manjši kraji si štejejo v ponos, da so priredili po nekaj plesnih in maskeradnih večerov. Predpustni čas je že tak, da marsikoga požene preko ojnje. Po letošnji predpustni bilanci pa bi se dalo sklepati, da je ves naš narod krepko udeležen na predpustnem norenju.

Bodisi kakorkoli. Značilno pa je, da se to dogaja v času, ko se pri velikih narodih kaže baš nasprotni pojav. Pred kratkim smo čuli, da so morali v Parizu — da, v veselem Parizu, kjer poje cestna popevka, da je vsak dan nedelja, da so morali torej v Parizu zapreti celo vrsto veselilnih lokalov, ker ni bilo obiska. Nekaj velikih varijetejev in kinodvoran bodo spremenili v druge, koristnejše prostore. Ista poročila prihajajo iz Nemčije. V Berlinu je propadla cela vrsta razkošnih nočnih lokalov in barov, ki so izkazovala sijajen promet v prvih omotičnih povojnih letih, a so postajala tem bolj prazna, čim bolj je ljudstvo prihajalo k sebi.

Le mi mali narod Slovencev si očitvidno lahko še vedno privoščimo neomejeno rajanje. Sicer smo skozi stoletja veljali za skromen in celo ubožen narod — kaj, da se je tako hitro na bolje obrnilo naše narodno blagostanje? Morda gre res enemu ali drugemu boljše, a kolikor mi vemo, jih je še več takih, katerim gre slabše. Da, lahko rečemo, da že dolgo ni bilo toliko resnične, čeprav prikrivane bede med nami, kakor jo je danes. Treba je iti samo nekoliko med ljudi, obiskati podstrešna in podtalna stanovanja, pomuditi se v delavskih kolonijah, pa tudi v naših kmečkih domovih. Na vsak korak naletimo na pomanjkanje, da se mora samemu ljubemu Bogu smiliti. Kako mora na vse te reveže vplivati, ako vidijo na vseh oglih le vabila za nove veselice in zabave, ako slišijo le o razkošnih toaletah in brezumnem razmetavanju denarja, a njim in njihovim otrokom primanjkuje najpotrebnejšega za vsakdanjo hrano in obleko. Tako nesocialno ravnanje premožnejših slojev umljivo vzbuja nezadovoljstvo in odpor slabše oblagodajene družbe. Ne le poedinci, tudi javnost, tudi družba bi morala imeti svojo vest in svojo moralo. Zgodovina nas uči, da se sicer tako brezskrbno veselje včasih jako slabo konča. Marsikdo bi sicer utegnil pripomniti, da pri veseljačenju tudi tako zvani nižji sloji prav pridno sodelujejo. Ne bomo trdili, da se tu in tam tudi to dogaja, kar pa je le dokaz, da je pri nas še vedno v veljavi stari rek: enkrat z betom, enkrat s psom in ki dokazuje, da nam še zelo veliko manjka do one resnosti in samoobvladanja, ki označuje dozorele narode.

Naš narodno gospodarski položaj nam torej nikakor ne dovoljuje tako brezskrbnega razveseljevanja. Še mnogo bolj porazna je moralno-kulturna bilanca. Svoje dni smo v zimskih mesecih imeli večer za večerom koncerte, predavanja, kulturne prireditve. S ponosom smo smelo sanjali o naši matuški Ljubljani kot o jugoslovanskih Atenah... Letošnjo sezono pa se ljudje skoraj pobijajo za vstopnice raznih kinoatrakcij in rokoborbo. Povejmo si odkrito: Kulturni barometer med nami se ne dviga, ampak leze opasno navzdol. Z raznim kulturnim šundom se je publika pomehkužila in razcartala, da tečnejše kulturne hrane ne prenese več. Naša javnost je pogreznjena v nekako brezbržno omotičnost, ki je značilna za začetek propadanja.

Lahko bi rekli: mladina je naše upanje. Da, mogli bi tako reči, ko se ne bi bali, da se bo naša mladina le preveč naučila od starine. Kaj neprimerno se nam zdi, da se pod patronanco gotovih društev prireajo šolsko organizirane otročje maskerade, tudi zabava, na katero pred svetom lahko vzamemo patent. Mislimo, da bo mladina najboljše vzgojena, ako bo poznala predvsem tisto radost in veselje, ki napolni srce po izvršenem delu. Tako delajo in vzgajajo resni, veliki narodi svojo mladež. Tako moramo delati tudi mi, ako nečemo, da se bo usoda tako poigrala z nami, kakor se mi igramo s svojo narodno usodo in bodočnostjo.

Te misli so se nam koncu pustne sezone vsilile pod pero, ker bi radi doprinesli svoj delež k ozdravljenju naših kulturnih razmer

Izjava Sergeja — potvorba

Varšava, 4. marca. d. Naše prvotne vesti, da je izjava zastopnika moskovskega patriarha, metropolita Sergeja in štirih drugih članov ruskega episkopata v bistvu **sovjetska potvorba**, se zdaj potrjuje tudi z ameriške strani.

Ko so sovjeti objavili prvo izjavo metropolita Sergeja, češ da se cerkev v Rusiji ne preganja, je bil učinek v javnosti tako negativen, da so sklenili **aranžirati drugo**. Kajti v prvem intervjuju sovjetskih žurnalistov s patriarhom so bila vprašanja tako zahrbtna, odgovori pa tako preplašeno pretresljivi, da so čitatelji takoj vedeli, da imajo opraviti z izjavami, ki so jih sovjetski trinogi **tako rekoč z revolverjem v roki od škofov izsilili**. Zato je tiskovni urad ljudskega komisarijata za zunanje zadeve obvestil zastopnike inozemskega tiska v Moskvi, da naj sami sestavijo vprašanja na patriarhovega namestnika, na katera bo letá v osebnem sprejemu odgovoril.

Nekaj ameriških dopisnikov je v to privolilo. Šel, ki so ga poslali s svojimi vprašanji naprej v preprosto leseno hišico, v kateri Sergej v največji preprostosti stanuje, najprej od sovjetske straže, ki noč in dan stoji pred hišo, ni bil puščen v hišo, dokler ga ni prepračil, da je stvar dovoljena od ljudskega komisarijata.

Ko so prišli pozneje novinarji sami po odgovor, je bila straža odpoklicana. Metropolit je sprejel inozemske časnike v ornatu z mitro na glavi. Sedemdesetletni starec jim je izročil mašnopisni odgovor v treh izvodih. **Sam ustmeno pa ni dal nobenega odgovora**, dasi so ga žurnalisti zelo porsili. Dejal je le, da nima nobene druge pravice, kakor da jim izroči od sinoda sklenjen pismeni odgovor. Po nekaj petih minutah je svečenik, ki je bil navzoč pri tem žalostnem sprejemu, sporočil, da je »razgovora« konec.

Izjava je očitvidno izsiljena po strašnih razmerah. Sicer se pa za njenimi vrsticami marsikaj lahko bere. V glavnem je vodila Sergeja želja, da ne bi cerkvi nanesel v tej strašni persekuciji še večjega zla. Zato ni prav, če emigrantska duhovščina odslej naprej za nesrečnega patriarhovega namestnika, ki je največji mučenik, noče več moliti.

Kar tiče sovjete same, naj navedemo samo še to, da je v Ukrajini zdravnikom prepovedano nuditi duhovnikom zdravniško pomoč, ako mestni sovjeti mislijo, da so »kontrarevolucionarji!« Takim duhovnikom se ne sme niti dostavljati osebna pošta.

Sicer pa je Stalin sam v svojem brzogovornem odgovoru na vprašanje newyorškega

dnevnika »Evening World« demaniral Rykova in pa ostale sovjetske izjave, da se »cerkev v Rusiji ne preganja«. Sovjetski diktator je namreč z datumom od 26. februarja doslovno in brutalno odkrito porlal ameriškiemu listu sledeči odgovor (ki smo ga sicer že priobčili, a ga vsled njegove značilnosti objavljamo še enkrat):

»Komunistična stranka ne sme napram versstvu zavzeti nevtralnega stališča. Bori se zoper verske predsedke, ker brani znanost, **verstvo pa nasprotuje znanosti**. Sveda preganja duhovščino, ker je versivo islovetno z nazadnjaštvom. Obžalujemo samo, da še nismo utegnili do zadnjega ugonobiti vseh duhovnikov vseh veroizpovedi!«

Berlin, 4. marca. n. »Lokal-Anzeiger« javlja iz Moskve, da je v zadnjem času množica vernikov metropolita Sergeja, ko je v cerkvi stopil pred oltar, izžvižgala in klicala: »Izdajalec! Judež! Strahopetec!« Hotela ga je celo napasti in mu s prs strgati zlati križ. Sergij je moral takoj zapustiti cerkev. Kakor znano, je Sergij pred kratkimi branil sovjete pred očitki, da preganjajo kristjane. — Po vsej verjetnosti so ta napad organizirali komunisti.

Bombni atentat v Pirotu

1 ubit, 8 težko in 9 lahko ranjenih

Belgrad, 4. marca. AA. Na dan 3. t. m. ob 18.30 v času, ko je bilo največ ljudi na ulici, so neznani storileci vrgli skozi okno hotela »National« v Pirotu bombo in takoj nato dve drugi bombi na ulico pred hotelom, kjer se je sprehajalo mnogo meščanstva. V hotelu je bilo ranjenih 9, na šetališču pa 16 oseb, vse iz vrst meščanstva. Izmed ranjenecv so jih morali 8 prepeljati v bolnišnico, ostale pa so samo obvezali in jih spustili domov. Od onih 8 je ena oseba podlegla ranam, in sicer Vlada Mitić, ključavničar iz Pirota. Zaradi velike množine ljudi in nastale panike je atentator lahko pobegnil iz mesta proti bolgarski meji. Po dosedanjem poteku preiskave je gotovo, da so atentator ali atentatorji preoblečeni v bolgarske komite.

Belgrad, 4. marca. k. Vest o atentatu v Pirotu je napravila v vseh tukajšnjih krogih zelo težak utis. Dosedaj ni preiskava dovela do drugega rezultata, kakor do ugotovitve, da gre za atentatorje iz vrst bolgarskih komitašev. To dokazuje tudi to, da so zločinci po izvršenem krutem činu zbežali čez mejo v Bolgarijo. Javno je, da bo od rezultata preiskave odvisno naše nadaljnje postopanje.

Komunistične priprave za 6. marc

Tudi v Ameriki boljševiki na delu

Berlin, 4. marca. n. Berlinski komunisti se kljub prepovedi glede demonstracij zelo pridno pripravljajo na internacionalni bojni dan brezposelnih, ki se je na konferenci komunističnih zastopnikov iz Nemčije, Francije in Nizozemske v Düsseldorfu določil na dan 6. marca. Policija je seveda ukrenila vse potrebno ter se na predsedništvu berlinske policije zatrjuje, da se 6. marca ravno tako ni treba bati, kakor se ni bilo treba bati demonstracij 1. februarja. V Opelovih tovarnah v Rüsselsheimu pri Frankfurtu, kjer so komunisti pred kratkim poskušali izvršiti puč, se hujska delavstvo k novim akcijam. Zahteva se, da delavci postavijo oborožene delavske obrambne čete.

Kulinarična razstava v Belgradu

Belgrad, 4. marca. k. Belgrajska sekcija ženevske zveze hotelirskih in gostilničarskih uslužbencev je danes priredila v Belgradu v nedavno otvorjeni luksuzni restavraciji Kleriges kulinarično razstavo. Razstava je dosegla zelo lep uspeh in je pokazala na visoki stopnji stoječo belgrajsko hotelirsko industrijo. Razstavo so obiskali zastopniki trgovskega in poljedelskega ministrstva ter drugih glavnih ustanov, kakor tudi številno občinstvo, ki se je zelo pohvalno izrazilo o razstavi.

in ker se bojimo, da se predpust raztegne na celoletno sezono,

Romanje v Lourdes

Zagreb, 4. marca. r. Priprave za romanje v Lourdes so v polnem teku. Dne 7. julija odpotujejo romarji iz Zagreba in sicer preko Benetk, Milana, Verone, Ventimille, Nizze, Toulousea v Lourdes ter se vrnejo preko Tarascona, Schamberie, Turina, Padove in Benetk v Zagreb. V Lurdu bodo od 11. do 14. julija. Vsi se vrnejo v Zagreb še pred pričetkom velikega evharističnega kongresa v Zagrebu. Stroški znašajo 2500 Din za vožnjo v III. razr. železnice, preskrbo v hotelih in trikratno dnevno hrano. Vsa udeležena dobí legitimacijo. Prijave se sprejemajo do 1. junija in ji mora biti priloženo 1000 Din kavejce.

Jugoslovansko odposlanstvo k Masarykovim svečanostim

Belgrad, 4. marca. AA. Danes ob 12.20 je odpotovalo posebno odposlanstvo naše kraljevine v Prago, da sodeluje pri svečanosti 80-letnice predsednika češkoslovaške republike Tomaža Masaryka in da mu čestita v imenu Nj. Vel. kralja in kraljevske vlade. Na čelu delegacije so minister za pravosodje Srškić, general Vojislav Savić, adjutant Nj. Vel. kralja in Milan Marjanović, šef centralnega presbiraja pri predsedstvu vlade.

Gospodarska konferenca bo ta mesec v Sarajevu

Sarajevo, 4. marca. AA. »Jugoslavenski list« sporoča, da bo na inicijativo drinskega bana g. Velimirja Popovića ta mesec v Sarajevu konferenca zastopnikov gospodarstva iz vse banovine. V zvezi s tem je trgovska zbornica že začela izdelovati elaborat za to važno konferenco, na kateri se bo razpravljalo o problemih vse banovine. Po pisanju »Jugoslavenskega lista« takisto tudi banska uprava pripravlja materijal za to konferenco. Dva oddelka banske uprave pripravljata svoje referate. Posebno obširen bo referat tehničnega oddelka banske uprave, v katerem je govora o popravilu cest v banovini, dalje o vodnih polih, posebna pažnja pa je posvečena izgradnji novih cest, od katerih bi gospodarske Drinske banovine imele velike koristi.

Žetev tobaka dala 18 milijonov kilogramov

Belgrad, 4. marca. k. Za leto 1930. predvideva uprava monopolov, da bo žetev tobaka pri nas dala 18 milijonov kilogramov. Z ozirom na to je dokončana razdelitev dovoljenj za saditev tobaka. Največje število sadik je dovoljeno v vardarski banovini. Za primorsko banovino, torej za Hercegovino in Dalmacijo je dovoljenih 200.500.000 sadik.

Salezijanski dom v Zagrebu

Zagreb, 4. marca. r. Radi poveljnega vremena se v Zagrebu nadaljuje z zgradbo doma salezijancev. V Zagreb je prišel še Anton Candella, generalni tajnik mladinskih domov salezijancev iz Turina. V družbi inspektorja jugoslovanskega salezijanskega provincijala sv. Cirila in Metoda dr. Franje Valanta je posetil mladinski dom, o katerem se je zelo pohvalno izrazil.

Število konkurzov padlo

Zagreb, 4. marca. r. Jugoslovansko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je izkazalo v mesecu februarju 71 konkurzov napram 106 v mesecu februarju preteklega leta, torej za 35 konkurzov ali 33 odstot. manj. V Hrvatski in Slavoniji je bilo 11 konkurzov (lansko leto 8). V Srbiji in Crnogori 41 (90). v Sloveniji in Dalmaciji 7 (3), v Bosni in Hercegovini 3 (0), v Vojvodini 9 (5) konkurzov.

Dunajska vremenska napoved. Javno. Ponekod jutranja megla. Ponoči zmrznilo. Ponedvevi toplo.

Po Rimu in Berlinu - Pariz in London?

(Od našega stalnega dunajskega dopisnika.)

O polovanju kancelarja Schobra v Rimu in Berlinu je poročalo jugoslovansko časopisje tako pridržano objektivno, da je zaslužilo vso pohvalo laških in avstrijskih oficijozov. Citatelj našega časopisja se prepričani, da je vse suha resnica, kar so nam izvalili povedati o dogodkih in dogovorih v Rimu in Berlinu sami prizadeži državni. Kljub temu pa smo morali čitati, da je bila napovedana interpelacija v rimskem parlamentu proti tendenčnoznanemu in neresničnemu poročanju našega časopisja.

Tudi kancelar Schober je bil hud na »neko časopisje«, ki da je podtikalo njegovemu polovanju v Rim posebne namene, naperjene proti — tretjim, in ti tretji so — pred vsemi Jugoslavi. Toda to »neko časopisje« ne izhaja v Jugoslaviji. Schober ga ima bliže, doma na Dunaju in tudi v Rajhu. — Še pred odhodom kancelarja z Dunaja v Rim so mu dajali znani dunajski listi maršrulo do Mussolinija. Kar ne morem se prečuti, da jugoslovansko časopisje ni objavilo znamenitih člankov nekaterih takih listov, tako n. pr. »Die Heimata«, ki je glasilo Heimwehra, potem posebno »Freiheit«, ki je vodilni glasnik vsega heimwehrovskega gibanja, in končno glasilo Landbunda »Extrablatt«. Ti listi so bili soglasno prepričani, da pol Schobra v Rim ni samo izpolnitev neke formalnosti, marveč da ima globok pomen. Ako bi šlo res samo za to, da se sklene pogodba, kakršna n. pr. že obstoji med Avstrijo in Češkoslovaško, tedaj bi pač ne bilo treba tolikega slavlja in ropotanja, kakor ga vidimo ob tej priliki. Ali tu gre za veliko več, gre za novo orieniacijo avstrijske zunanje politike. »Freiheit« je bila jako gostobesedna in je povedala, da je vse naperjeno proti Mali antanti, v prvi vrsti proti Jugoslaviji. — Zakaj niso pošteno desavuirali dunajski oficijelni krogi pisanja tega lista?

Rajhovsko časopisje pa je brezobzirno pisalo o — tajni pogodbi med Avstrijo in Italijo. In celo potem, ko je Schober z govorom v dunajski »Concordia« ožigolal tisto »neko časopisje«, so rajhovski listi vzdržavali svoje trditve o tajni pogodbi. Pisanje rajhovskega časopisja nam je le v dokaz, da vendarle ni bilo v naprej polnega soglasja med Avstrijo in Nemčijo o potovanju v Rim, kakor je gostobesedno trdila »Freiheit«. Redi torej konstatujemo, da karkoli bi se v Rimu dogovarjalo proti našim interesom, da se to ni zgodilo v soglasju z Nemčijo.

Tudi se je izkazalo resnično pisanje Kunschakovega »Weltblatt«, da bo v Rimu razgovor o južnem Tirolskem. O čem vse so se razgovarjali, spada v tisto »tajnost«, o kateri so govorili rajhovski listi. Ali nekaj se je vendar takoj pokazalo: v amnestiji južnotirolskih Nemcev, tako da tja ni nobenega več v pregnanstvu, ni nikakih zasledovanj in obsodb, kakor nad našimi rojaki v Južni Tirolski. — To je pa le uvod v novi usodi Južnega Tirola, kajti določen je program v malih porcijah, dolder ne zagrmí vsa resnica v svet. Mussolini ima dva krepka aduta v rokah: prvi je ravno Südtirol, drugi je s tem v zvezi in se imenuje: izolacija Francije.

Pred nekaj dnevi so imeli v Gradcu spominško slavnost na pokojnega dr. Noldina, ki je umrl na poslednjih internaciji na Liparskih otokih. Glavno besedo je imel tisti Nationalrat iz Deutschmatrie na Brennerju, ki je pred dvema letoma z govorom v parlamentu izvalil odgovor Seiplov, čegar posledica je bila odpoklic laškega poslanika Aurilija in pretrgane diplomatske zveze med Avstrijo in Italijo. Podžupan dr. Paumbauer je imel gniljiv govor o trpljenju Nemcev na Južnem Tirolskem in končno zaklical: »Dekler trpi Nemstvo na Južnem Tirolskem, ne more biti govora o prijateljstvu med Nemci in Italijani.« — In zdaj gre za to da ne bo več trpljenja, da bo to vprašanje korenito rešeno tako, kakor si Nemci žele, — potem pa bo prijateljstvo mogoče, ki si ga bolj žele Italijani nego Nemci. — In za to danes gre, okoli tega vprašanja se suče velik del italijanske politike. Mi pa imamo vse razloge, da razvoj te politike pazno zasledujemo.

Nekaj dni potem je šel Schober v Berlin. Ali ni značilno dovolj dejstvo, da se o tej poti niti približno ni toliko pisalo, kakor o poti v Rim. Med Nemčijo in Avstrijo je glavno vprašanje — Anschluss. Toda čudno je, da so navzkrižnostni interesi tako velike, da doslej niti trgovske pogodbe ni med obema državama, kakršne so skoro z vsemi ostalimi bližnjimi in daljnimi sosedmi. Z načelom enotne zakonodaje so že precej napredovali, ali trgovskega dogovora še ni. Šele po vrnitvi Schobra iz Berlina se resno razpravlja o tej pogodbi. In pri tem moramo pripomniti, da je Nemčija med vsemi državami največji odjemalec avstrijskega blaga. Lani je kupila v Avstriji približno toliko, kolikor Češka in Ogrska skupaj.

S tem polovanjem v Berlinu je dr. Schober dosegel znatno pomirjenje zaradi potovanja v Rim. V Berlinu so vereli, da v Rimu ni bilo nikake tajne pogodbe. In da bo še bolj jasna ravna linija avstrijske zunanje politike, je bilo že tam sklenjeno, da pojde dr. Schober tudi v Pariz in London. — Schobrov nastop v Radgoni je deloma že dosegel polno zaupanje v Jugoslaviji, kakor kaže naša javnost. Kaj se govori za kulisami, to kajpada zdale ne prihaja v poštev. Toda mi imamo odprte oči in ušesa...

Da moramo biti nezaupljivi, za to skrbje hote ali ne hote Italijani sami. — Tako n. pr. je senator Cirmei pisal v »Pester Lloyd«: 27. februarja zanimiv članek, ki daje Avstriji dvojno važno nalogo. Prva je gospodarska, da Avstrija polni italijanske luke, druga pa je ta, da posreduje duševno zvezo in izmirjenje Italije z vsem Nemštvom. V to je bila pot dr. Schobra v Rim velikanskega pomena. — To si treba zapomniti.

Dalje treba upoštevati, da na Dunaju in Berlinu mrgoli laških novinarjev, ki imajo nekateri znamenita imena političnega slovesa. Na Dunaju jih je kar — šeststajst, ki nimajo mnogo novinarskega posla. Kajti za fašistiško časopisje bi zadoščala dva. Vsi pa po Dunaju sijajno nastopajo, intervjuvajo ves zapored, hedijo na vse možne čajnike, dajejo sami čajnike in ličejo zvez, zvez. Sprva sicer težko gre, kajti ta ni ravno ugodno polje za simpatije z Italijo, ali polagoma dosegaajo uspehe.

X. Y.

Izjava Tardieujeve vlade

Pariz, 4. marca. n. Tardieu je med tem časom sestavil vladno izjavo, s katero se bo novi kabinet jutri predstavil zbornici in senatu. Kakor se čuje, se izjava omejuje na znanih pet točk, ki jih je Tardieu predlagal radikalni socialistični stranki glede notranjega premirja in ki jih je označil kot najnujnejše naloge poslovnega kabineta, to je proračun in reforma davčne zakonodaje, londonska konferenca, ratifikacija Youngovega načrta, ženevska pogajanja za carinsko premirje in saarsko

vprašanje. Kar se liče zunanje politike, ni pričakovati senzacionalnih izjav. Na finančno-političnem polju pa napoveduje Tardieu razne reforme in presenečenja. Zastopnikom listov je izjavil, da je njegov program izrecno gospodarskega in finančnega značaja. Finančno ministrstvo ima nalogo, da sodeluje v najožjem stiku s produktivnimi silami. Nova vlada je pripravljena k načelni reformi vsega zastarelega francoskega davčnega sistema.

Londonska konferenca

London, 4. marca. (AA.) Davi so se sestali v Saint Jameski palači vodje delegacij na pomorski razorožitveni konferenci. Francijo je zastopal francoski poslanik Fleuriau. Ta sestanek je bil določen prejšnji teden, ko se je računalo, da se bo francoska delegacija vrnila v London in da bodo vodje delegacij lahko razpravljali o poročilu odbora strokovnjakov glede metode določitve pomorske tonaže za države zastopane na konferenci. Poročilo vsebuje načrt za določitev vrste kategorij vojnih ladij. Ta načrt smatrajo za kompromis med angleškim in francoskim stališčem v vprašanju omejitve tonaže vojnih ladij.

Strokovnjaki predlagajo za glavne kategorije oklopnice, ladje-matice za letala, križarke z več ko 6 palčnimi topovi, križarke s šestpalčnimi topovi, rušilci in podmornice.

Za Francijo in Italijo bodo lahke križarke in rušilci predstavljali eno samo kategorijo. Poročilo strokovnjakov o ladjah, ki ne spadajo v nobeno kategorijo, je istotako končano. Tudi v vprašanju posebnih ladij se je dosegel zadovoljiv napredek. O nekaterih načelnih vprašanjih bodo sklepali vodje delegacij. Problem humaniziranja vojnih operacij podmornic proučujejo še vedno strokovnjaki. O nekaterih vprašanjih v zvezi s tem problemom so razpravljale tudi delegacije britskega imperija.

Pariz, 4. marca. n. Tardieu in Briand sta imela dva razgovora s francoskim delegatom Massigliem, ki je z letalom dospel iz Londona. Francoska delegacija odpotuje v London v četrtek pod vodstvom Brianda. Tardieu pa bo samo za dva dni v soboto odpotoval v London.

Povodenjska katastrofa v Franciji

Vedno večji obseg katastrofe — Cela mesia pod vodo — Utonilo 24 ljudi

Pariz, 4. marca. AA. Poplave v ravnini okoli Bezierra postajajo katastrofalne. Mnogo vasi v departmanih Carne in Lot je pod vodo. Osrednji del mesta Montauban je popolnoma izoliran. 20 hiš se je porušilo. Predmesije in spodnji del mesta sta popolnoma pod vodo. Prebivalci so se rešili na strehe hiš, kjer čakajo pomoči. V Castresu takisto ne pomnijo tako hude in velike poplave kakor je sedanja. Mnogo hiš se je podrlo. Nekaj tvornic je popolnoma uničenih. Omotna škoda je ogromna. Voda je odnesla en avtomobil, na katerem so bili potniki, ki so vsi utonili. Ves telefonski in brzojavni promet v vsem departmanu je prekinjen. Veliko število farmerskih družin je v nevarnosti. Število žrtev še ni moči ugotoviti. Kakor poroča list »Echo de Paris«, je samo v Castresu utonilo 20 oseb.

Pariz, 4. marca. AA. Havas javlja iz Toulouse, da pokriva vodovje več vasi. V Mazametu je povodenj popolnoma uničila pokopališče ter uničila nad 100 hiš. Šest reševalcev pogrešajo. Na kolodvoru v Montaubanu stoji nad en meter vode. Valovje in stvari, ki jih nosijo reke, onemogočajo priti na pomoč nekaterim odrezanim hišam, katerih prebivalci obupno kličejo na pomoč. Dozdaj je bilo nemogoče določiti število človeških žrtev.

Pariz, 4. marca. n. V južni Franciji poslaja katastrofa poplave vedno večja. Vse reke, ki

izvirajo v Pirenejih, so zaradi nenadnega topjenja snega narastle za 6 do 9 metrov. Vode so narastle tako hitro, da se niso mogli ukreniti nobeni varnostni ukrepi. Mesto Perpignan je danes popolnoma odrezano od sveta. Okoli in okoli mesta so porušene vse ceste in železniške proge. Mesto Castres je popolnoma pod vodo. Voda je izpodkopala več hiš. Do sedaj je znano 22 smrtnih nesreč. Prehrano prebivalstva oskrbujejo z vojaškimi kuhinjami in pekarnami. V Toulouseu je voda presenčila 600 delavcev v državni tovarni za dušik. Do sedaj delavcem niso mogli poslati nobene pomoči, ker voda preveč dere. Vojaštvo je skušalo zgraditi velik splav, katerega pa je voda takoj razbila in odnesla. Pri tem sta utonila dva pionirja. V Isle sur Tarnu je voda razdrila elektrarno. Tudi krajji Bion, Nauze, Sapiac, Moustier in Bourjapte so popolnoma odrezani od sveta. Prebivalci so zbežali na strehe in zastoni kličejo na pomoč. Pri Montaubanu je plaz zasul lokomotivo in tender osebnega vlaka. Strojevodja in kurjač sta se še pravočasno rešila. Prekinjena je železniška zveza med Nimes in Celles. Zadnji vlak je na odprti progi oblihal v vodi. Voda je dosegla že sedeže v vagonih, ko sta končno dve pomožni lokomotivi potegnili vlak na varno. Vlada je odredila obsežno pomožno akcijo. Minister za javna dela je s strokovnjaki odpotoval v poplavljen kraj.

Silen padec tečajev na londonski borzi

London, 4. marca. r. Tecaji na londonski borzi so večeraj strahovito padli. Takega padca ne pomnijo 30 let. Posebno so padli tečaji gramofonskih trdk, ki imajo zgube okrog 3 milijone funtov. Tečajna vrednost delnic gramofonskih društev, ki se je povprečno cenila na 39 milijonov, je padla na 12.

Lloyd George ne odstopi

Pariz, 4. marca. (AA.) Havas doznava iz Londona, da je Lloyd George kategorično demantiral vest, ki se je razširila na hodnikih zbornice, da bi bil on nameraval odložiti vodstvo liberalne stranke.

Izstop iz angl. liberalne stranke

London, 4. marca. n. Prvi govornik liberalcev Robert Hutchison je prijavil svoj odstop, ki mu ga pa vodstvo stranke v odsotnosti lorda Greya ni dovolilo. Vprašanje njegovega odstopa se bo danes ponovno razpravljalo na seji liberalne parlamentarne frakcije.

Rothermerovo darilo Horthy'u

Budimpešta, 4. marca. n. Včeraj je dospel v Budimpešto iz Londona znani angleški umetniški kritik Paul Konody in prinesel Horthyju kot darilo lorda Rothermereja sliko znanega slikarja iz XV. stoletja Giovannija Antonia Boltraffija, učenca Leonarda da Vinci. Slika predstavlja kralja Matijo Korvina in je vredna 30.000 funtov.

Mednarodna emisjska banka

Pariz, 4. marca. n. Koncem tedna se bo vršila v Parizu druga konferenca predsednikov emisijskih bank, ki bodo nadaljevali pogajanja o sestavi nadzorstvenega sveta mednarodne reparacijske banke. Nedvomno je, da bo Mac Garrach imenovan za predsednika, Quesnay pa za generalnega direktorja zavoda.

Nobene ovire več za avstrijsko posojilo

London, 4. marca. n. Na občnem zboru Anglo International banke je izjavil predsednik Herbert Lawrence, da za razpis novega avstrijskega posojila ni ničesar več na poti, odkar se je avstrijski vladi posrečilo, da je uspešno dokončala pogajanja z Italijo.

Amanulaha nihče ne kliče nazaj

Carigrad, 4. marca. n. Bivši afganski kralj Amanulah se bo jutri s parnikom »Stella d. Italia« vrnil iz Carigrada v Rim. Vesti, da bi ga bil regent Nadir kan povabil, naj se vrne v Afganistan, so se izkazale kot napačne. Ravno tako tudi angleške vesti o političnih pogajanjih v Angori. Sicer pa je omeniti, da je Kemal paša takoj drugi dan zapustil Angoro, ko je prišel Amanulah tja in da ga je samo priščno pozdravil kot osebnega prijatelja in samo kot privatnika.

V Spaniji — m'r

Pariz, 4. marca. AA. Havas poroča iz Madrida, da je minister notranjih zadev polkovnik Marso izjavil, da vlada v vsej Spaniji popolni mir. V Laguntu traja stavka sicer še dalje, vendar je tudi tam popolni mir.

Razne vesti

Pariz, 4. marca. n. Grški parnik »Tofe«, ki je naložen s premogom plul iz Alžirja, je na odprtem morju eksplodiral. Pri eksploziji so bili ubiti trije mornarji, ostalih 32 pa je rešila angleška bojna ladja »Nelson«.

Lizbona, 4. marca. n. Zaradi alarmantnih vesti, ki se širijo na Portugalskem o nameravanem monarhističnem puču, izjavljajo varnostne oblasti, da je policija o naki hvarolnikov dobro poučena. Za vzmirjenje ni sedaj nobenega poudarka.

London, 4. marca. r. Na mesto umrlega šefa angleške flote sir Madensa je bil imenovan sir Fijeld.

Potrebna ugotovitev

Včeraj smo objavili krasne besede, ki jih je govoril predsednik Masaryk otrokom. — Med drugim je dejal: »Ne bodite bojazljivi, temveč pogumni! Zanesite se na Boga, na dobre ljudi in na same sebe!... Znamenje križa nas druži vse in teče vse urede v človeško celoto.«

Jutro, ki je tudi poročalo o tem Masarykovem nagovoru na otroke, je vse te citirane besede izpustilo.

Po tej ugotovitvi je vsak komentar odveč.

Dva atentata v Sofiji

Sofija, 4. marca. AA. Danes ob 13.30 je bil v Sofiji ubit znani protagerovist Vasil Tundev, urednik »Vardara« ter eden najbolj znanih bolgarskih književnikov. Rodom je iz Besarabije, njegova rodbina pa živi v Stari Zagori. Z njim vred je bil ubit njegov osebni tajnik Stojan Dimitrov Stojanče, ki je zapustil pet otrok. Oba sta bila ubita od zadaj z več strelji. Umor je bil izvršen v ulici Hinska med rumunskim poslanilstvom in univerzo. Morilec trije po številu, so bili takoj aretirani. Tundev in Dimitrov sta ležala na kraju umora pol ure zaradi preiskave oblasti na licu mesta.

Kellogov pakt in statuti Društva narodov

Zeneva, 4. marca. AA. Odbor, ki dela na prilagoditvi odredb pakta Društva narodov z odredbami pariškega Briand-Kellogovega pakta za p. stavitev vojne izven zakona, je ne svoji včerajšnji seji proučeval vprašanje sankcij za primer kršitve mednarodnih obvez z strani članov Društva narodov. Švedski minister zunanjih zadev Unden je predlagal, da se členi pakta Društva narodov ne izpremenijo in da bi se bilo treba zadovoljiti z vnešenjem Briand-Kellogovega pakta v uvod pakta Društva narodov. Britski delegat Lord Cecil, ki so ga podpirali francoski in poljski delegati, je bil proti Undenovemu predlogu ter je bil nato predlog zavrnjen.

Werner ni bil častnikar

Pariz, 4. marca. »Havas« poroča, da so pariško-jugoslovansko poslanstvo, združenje jugoslovanskih novinarjev in pariška jugoslovanska kolonija izjavili, da je njim popolnoma neznan ubiti Josip Werner, ki se je izdajal za jugoslovanskega častnikarja.

Vesti iz države

Novi Sad, 4. marca. r. Vodno stanje na Donavi je tako padlo, da se je moral ustaviti ves rečni promet. Na nekaterih mestih znaša globina vode le 1,5 do dva metra. Ker so radi pomanjkanja dežja upadle tudi Sava, Tisa, Vrbas, Bosna in Drava, preti opasnost, da bo Donava še bolj upadla.

Zagreb, 4. marca. r. 16 t. m. na dan glavne skupščine jugoslovanskega nogometnega saveza se bo odigrala v Zagrebu revanšna tekma med zagrebsko in belgrajsko reprezentanco. Zadnjič je zagrebska reprezentanca v Belgradu podlegla belgrajski reprezentanci z 4 : 0. Ta tekma se pričakuje z velikim zanimanjem.

Osijek, 4. marca. r. V Osijeku je dopotoval Stjepan Sekulić iz Našice, ki je našel pri Požezi važno rudo, ki vsebuje 70 do 90 odstotkov žvepla in fosforja. V Osijeku je predložil kos rude priznanim strokovnjakom. G. Sekulić se že dalje časa bavi z iskanjem rud in trdi, da je našel v Bosni zlato žilo, noče povedati, na katerem mestu.

Osijek, 4. marca. r. Pred nedavnim časom je osijski častnikar Pero Ljubić pokrenil akcijo, da naj se njegov tednik »Država in narod« razširi v dnevnik. V to svrhu je poskušal pridobiti osijske denarne kroge, kar pa mu ni uspelo.

Split, 4. marca. r. Splitski policiji je uspelo aretirati sina zagrebskega draguljarja Rajčevića, ki je v družbi z neko zagrebsko gospo odnesel svojemu očetu 5000 Din v gotovini in 100.000 dinarjev v draguljih. Policija je našla pri njem vsoto 80.000 Din.

Zagreb, 4. marca. r. Danes zjutraj so našli na dvorščini gostilne Markušić na Samoborski cesti obešenega Ivana Fleischhackerja, 40 let starega iz Svetega Jurja v Sloveniji. Izvršil je samoumor. Bil je velik alkoholist. Neposrednega razloga samoumora niso mogli ugotoviti.

Novo podrobnosti o uhranjenosti naki u

New York, 4. marca. n. Odvetnik nadvojvodinje Marije Terezije je državnemu pravniku spisal podrobne podatke o prodaji nakita, ki mu jih je poslala dunajska policija. Agent Townshend je poslal nadvojvodinji dne 13. februarja iz Chicago ček za 7270 dolarjev, obenem pa ji je sporočil, da je ostanek 52.730 dolarjev pridržal za kritje svojih stroškov. Kupčija je bila sklenjena 11. februarja, dasi je ravno prejšnji dan dospela v London berolina Eisenmenger z novim poslabšilom nadvojvodinje, katera je povabilo »agenta« Townshenda 20. januarja preklizala. Samo zavarovanje nakita z transport je stalo 8000 dolarjev.

Svašno dejanje blazneža

Pariz, 4. marca. n. Posesnik Dumas iz Arlesa, katerega se je radi dolge bolezni omračilo, um, je z lovsko puško ustrelil svojo ženo, ko mu je v najmlajšem otrokom v naročju prišla nasproti. Nato je ustrelil še taško, ki je prihiti la žena na pomoč. Prihitelec je tudi tati, nkar se je med tatom in posesnikom začel hud boj in je Dumas potem pobegnil k sosedu, ki ga pa ni spustil v svojo hišo. Dumas je nato skočil v vodnjak in utonil.

Kazni za pijance

Pijancem po novem kazenskem zakonu trda prede

Doslej zelo običajni zagovor: »nič ne vem, se ne spominjam, ker sem bil popolnoma pijan,« ki smo ga pogosto slišali v sodni dvorani, bo, čeprav je resničen, redkokrat pripomogel obdolženca do cilja — oprostitve. Novi kazenski zakon je še v veliko večji meri poskrbel za varnost pred pijanci.

Sicer določa § 22. k. z., da ni odgovoren, kdor ob času, ko je storil dejanje, ni mogel pojmovati narave in pomena svojega dejanja ali po tem pojmovanju ravnanja vsled skaljene zavesti, o kateri govorimo pri vsakem znatnem motenju zavesti, ki more imeti svoj izvor tudi v zastrupljenju z alkoholom, kokainom itd. V takem slučaju je krivda izključena in mora sodišče obdolženca obtožbe radi kaznivega dejanja, ki ga je storil v takem stanju, oprostiti.

Če pa je bilo vsled takšnega stanja pojmovanje narave in pomena dejanja ali možnost ravnanja temu primerno pri storilcu ob času storitve dejanja bistveno zmanjšano, pa mora sodišče storilca obsoditi, vendar mu sme kazeno omiliti po svobodni oceni.

Toda, če državni tožilec storilca ne obtoži, ker je storil kaznivo dejanje v stanju nevarnosti, povzročenem po pijanosti ali, če ga sodišče ob obtožbe radi kaznivega dejanja, storjenega v takem stanju, oprostí, pa more državni tožilec storilca obtožiti radi pijanosti po § 166. k. z.

Kazni radi pijanosti.

Po tej zakoniti določbi se kaznuje z zaporom od sedmih dni do enega leta ali v denarju od 25 do 10.000 Din, kdor se z uživanjem močnih pižnč ali opojni naklepoma ali iz malomarnosti tako upija, da postane nevarnost in stori v takem stanju kaznivo dejanje, ki se preganja po službeni dolžnosti. Ne preganja se torej storilec radi pijanosti same, ampak le tedaj, ako je v takem stanju storil kaznivo dejanje. Po naključju nastalo opitje ni kaznivo. Kdaj se je storilec napil naklepoma, kdaj iz malomarnosti in kdaj po naključju, mora seveda presoditi sodišče.

Za pijance pa je uvedel novi zakon tudi

»zavod za zdravljenje pijancev«.

Če sodišče ugotovi, da je storilec pijanec t. j. oseba, ki je bolešno nagnjena k uživanju alkohola, sme odrediti, da se odda v zavod za zdravljenje

pijancev, v katerem ostane najdalje dve leti, a sodišče ga sme izpustiti tudi prej, če sporoči uprava zavoda sodišču, da je ozdravljen.

Sodišče more oddati pijanca v ta zavod bodisi, da ga obsodi radi kaznivega dejanja, ki ga je storil v pijanosti ali pa, če ga vsled nevarnostnosti oprosti. V prvem primeru se odda storilec v zavod za zdravljenje pijancev po prestani ali odpusteni kazni, če pa je bil vsled nevarnostnosti oproščen, pa tedaj, ko postane sodba pravomočna.

Zavod za zdravljenje moških pijancev se je ustanovil v posebnem oddelku bolnišnice move zgradbe kazenskega zavoda v Lepoglavu, za ženske osebe pa v posebnem oddelku bolnišnice ženskih kazenskih zavodov v Begunjah in Požarevcu.

Sodišče pa more odrediti zoper pijanca tudi le

zaščitni nadzor,

če spozna, da ta zadošča. Zaščitni nadzor je v tem, da se zaščitenec čuva zoper nevarnost novih kaznivih dejanj, da se privadi poštenemu življenju in da se mu olajša gospodarski obstanek. Sodišče izvršuje nadzor po svojih pomočnikih, ki jih izbira izmed državnih in samoupravnih organov, potem izmed članov društva za zaščito otrok, podpiranih odpuščenih obsojencev in izmed privatnikov, ki so voljni to dolžnost prevzeti.

Zaščitni nadzor ne sme biti daljši od treh let.

Prepoved obiskovanja gostiln

je nadaljna očuvna odredba namenjena pijancem. To prepoved izreče sodišče zoper onega, ki stori kaznivo dejanje v pijanosti, pa je, kadar pije, nagnjen k izgredom, torej k takim činom nasilnosti in sirovosti, ki so po kazenskem zakonu stavljeni pod kazeno.

Prepoved obiskovanja gostiln izreče sodišče za dobo od treh mesecev do dveh let, izvršuje jo pa krajevno upravno oblastvo, ki mu pošlje sodišče prepis tozadevne odločbe. Ta prepoved se razglaša v »Službenih novinah, v novinah onega kraja, kjer živi dotična oseba in v strokovnem gostilničarskem listu.

Kdor ve za takšno prepoved, pa vendarle postreže taki osebi s opojnimi pižnčami, se kaznuje po § 268. k. z. z zaporom do šestih mesecev in v denarju do 5000 Din.

Za Masarykovo proslavo

Poziv p. t. javnim korporacijam in narodnim društvom.

V petek 7. t. m. o pol 17 zvečer priredi podpirani odbor bakljado in svečanostno sprevod po mestu v proslavo 80 letnice prezidenta češkoslovaške republike dr. Toma Masaryka. Dr. Masaryk je poglavar bratske zavezniške države in eden največjih sedaj živelih Slovanov, zato je pač samo prijetna dolžnost narodne Ljubljane, ako ob izrednem njegovem jubileju dostojno počasti tega velikega slovanskega državnika in misleca.

V to svrhu vabimo vse naše narodno občinstvo, pred vsem pa vse naše javne korporacije (sbornice, gremije itd.) in vsa narodna društva brez razlike, da se korporativno ali pa vsaj po močnih deputacijah udeležijo slavnostnega sprevoda.

Naj, ho nobene javne korporacije, nobenega društva v Ljubljani in njeni bližnji okolici, ki bi ne bila zastopana pri tem sprevodu! Zbirališče je ob četrti na 19 pred Mestnim domom, kjer bodo reditelji razvrstili sprevod. Med sprevodom bodo igrali štiri godbe.

Prosimo vse korporacije in društva, da sporoče, če se udeležijo slavnostnega sprevoda in s kolikimi člani vsaj do četrtika 6. t. m. do 17 popoldne za naslov: Rasto Pustoslavšek, podpredsednik Jugoslovansko-češkoslovaške Lige, Knaflijeva ul. 5-II. Priprilani smo, da se bo našemu apelu z navdušenjem odzvalo vse naše narodno občinstvo.

V Ljubljani, 4. marca 1980.

Širši narodni odbor za Masarykovo proslavo.

60 let ljubljanskih gasilcev

Jubilej ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo praznuje letos 60 letnico svojega obstoja. Če bi hoteli pisati o ogromnem delu, ki ga je društvo izvršilo v teku 60 let v dobrobit mestnega in okoliškega prebivalstva, bi pač morali napisati celo knjigo. Da so bili člani društva vedno pripravljeni žrtvovati tudi svoje življenje v blagor svojih so- meščanov, nam pričajo nešteti grobovi junakov, ki so padli v boju z ognjem.

Društvo proslavi svojo 60 letnico v dneh od 1. do 4. avgusta 1980. Istočasno se vrši v Ljubljani tudi Vseslovenski gasilski kongres. Za izvršitev točnega programa tega kongresa je JGZ določila v prvi vrsti funkcionarje ljubljanskega gasilnega društva in ljubljanske gasilne župe. Tudi društvo samo je na svojem običnem zboru, ki se je vršil v nedeljo, dne 2. t. m. določilo program za proslavo 60 letnice. Izvolilo si je na tem običnem zboru tudi nov odbor, ki sestoji iz načelnika Josipa Turka, posestnika in obč. svetnika; poveljnika Milko Hojana, industrijskega uradnika; poveljnikovega namestnika Franjo Mežeka, mestnega uradnika; tajnika Engelberta Gostiša, mestnega uradnika; I. blagajnika Stanko Pristovška, poštnega uradnika; II. blagajnika Karel Blatnika, obrtnika in odbor- nikov: Tone Hojana, privatnega uradnika; Cirila Gorličana, mestnega uradnika; Alberta Lavrenčiča, industrijskega uradnika in Jankola Vidmarja, stroj- nega stavca.

Za poveljnika čet so bili na predlog društve-

Guy de Maupassant:

Barilec

Stari Chicot, gostilničar v Eprevilleu, ne- tugnan, trebusen in rdeč veseljak pri štiride- setih letih, ki je bil videti zelo zloben, je usta- vil koleselj pred hišo stare Magloire.

Konja je privezal za kolec pri plotu in stopil na dvorišče. Njegovo posestvo se je namreč dotikalo starkine zemlje, po kateri se je krčmar že dolgo željno oziral. — Najmanj dvajsetkrat jo je že hotel kupiti, toda stara Magloire se je trdovratno upirala.

»Tu sem se rodila, tu bom umrla!« je go- vorila.

Starka je pred vrati lupila krompir. Imela je že dva in sedemdeset let, bila je vsa zgrb- ljena, suha in upognjena, toda neutrudljiva kot dvajsetletno dekle. Chicot jo prijazno po- treple po rami in sede na stolec poleg nje.

»No, mati, kako kaj živite? Zdravi ste?«
»Ze gre, hvala Bogu. In vi, boter Pro- sper?«

»No, da, no, da, sem pa tja me kaj prime, sicer pa ni take sile!«

»Tako, tako. Dobro!«

Potem je molčala. Chicot jo je gledal, kako je končavala svoje delo. S sključenimi obvezanimi prsti, ki so bili okoreli ko noge morskega raka, je kakor s kleščami pobirala sivkaste gomolje iz košarčka in jih naglo obračala v roki, da so se dolgi olupki vili izpod ostrine starega noža, ki ga je držala v drugi roki. Ko je bil krompir ves rumen, ga je vrgla v vedro z vodo. Od nekod so druga za drugo prikoracale tri pogumne kokoši prav do njenega krila in pobirale otrebke ter nato

s plenom v kljunu kar se je dalo urno zbežale.

Chicot je bil ko na trnju, plašno se je oziral okoli sebe kot bi imel nekaj na jeziku, pa mu ne gre iz ust. Končno se je odločil:

»Mati Magloire, povejte vendar...«

»No, kaj pa, s čim vam morem postreči?«

»Radi posestva namreč, ali mi ga res še vedno nočete prodati?«

»Te ga pa ne! Kar pustite ga iz misli! Kar sem rekla, sem rekla! Ni vredno dalje govoriti o tem!«

»Ampak, mislim, da sem pogodil, kako bi se poravnala, da bi bila oba zadovoljna s kupčijo!«

»Kako?«

»Lejte! Vi mi sicer prodaste posestvo in hišo, a vendar vse še nadalje obdržite! Ali vam ne bi bilo tako po volji? Boste videli, da imam prav.«

Starka je prenehala lupiti in izpod srše- čih obrvi ostro pogledala krčmarja, ki na- daljuje:

»Bom povedal, kako mislim: vsak mesec vam na svojem koleslju sem prinesem trideset srebrnih novcev po sto sousov. Drugače pa se ne bo nič spremenilo, da vam rečem, prav nič. Vi ostanete na svojem in se vam ne bo treba nič brigati zame in nič mi ne boste dolžni. Ne boste imeli drugega dela kot od mene sprejemati denar. Ali ste sedaj zado- voljni?«

Pogledal jo je z veseljem obrazom in se ji dobrohotno nasmehnil.

Starka ga je nezaupno motrila, da bi prepoznala, kje jo hoče ujeti. Nato je vpra- šala:

»Jaz bi že bila zadovoljna; ali vi, kaj ostanete potem brez kmetije?«

Dober večer

polepša Vas

ELIDA

CREME DE CHAQUE HEURE

Ta krema medle barve daje teintu nežni izgled alabastra. Ona je tajnost vsake kraljice lepote. Rabi jo vsako uro, ker je zmeraj nevidljiva, toda vedno deluje.

Se ne sveti, ne maže.

Elida Creme de Chaque Heure

nega poveljnika imenovani: Tone Hojan, Ciril Go- ričan in Maks Izanc

Za zasluge, ki si jih je stekel za društvo ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc, se ga je ime- novalo za društvenega častnega člana.

Novi odbor, ki ga v večini tvorijo samo mladi in agilni gasilski delavci, si je nadel nalogo, da še v teku tega leta preskrbi društvu vse še potrebno moderno orodje, tako potrebni trenski avto, plinske maske itd. Opozarjamo na to, če sedaj meščanstvo, v prepričanju, da bo nudilo društvu pri tem svojo popolno pomoč.

Mesto v pokoj — v grob

Murska Sobota, 3. marca.

S 1. marcem je prevzel tukajšnji Dobrayev hotel kot najemnik g. Alojzij Taflik. Ob prevzemu hotela je prišlo tudi do izmene nekaterih usluž- bencev. Pred odhodom teh je priredil g. Dobray za osebe poslovilni večer. Udeležila se ga je tudi 52 letna Ana Gjörk, ki je bila celih 27 let kuha- rica v hotelu. Kakor ostali je bila tudi ona dobro razpoložena in sicer tem bolj, ker je že težko vršila službo in si je želela pokoja. Pojedina se je precej zavlekla. Kuharica Ana se je precej poz- no vlegla k počitku. Gotovo je zaspala z mislijo, da ji naslednje jutro primese zaželjeno svobodo. Tega jutra pa ni dočakala. Ker dolgo ni prišla iz so- be in tudi na ponovno trkanje ni bilo nikakega odziva, so domači brez vsake nadaljnje šli v sobo. Ana je ležala v postelji. Bila je mrtva. Takoj so poslali po zdravnika, ki je ugotovil smrt vsled srčne kapi. Nepričakovana usoda dolgoletne kuha- rice je vzbudila po vsem trgu splošno sočutje. K zadnjemu počitku jo je spremljalo mnogo ljudi.

Za turško romantično v Sarajevu

Sarajevo, 1. marca.

Na naši čaršiji (trgu) zasledujejo zlasti trgovci z domačim in orientalnimi blagom vesti o letošnjih najavljenih številnih obiskih tujcev in turistov. To je popolnoma razumljivo, ko vemo, da napravijo trgovci te stroke najboljše kupčije v tujski sezoni, medtem ko v ostalem delu leta prodajo le zelo malo, ker ni kupcev, ki so v 99% tujci. Naša čar- šija se zelo veseli prihoda turistov in je zanimivo zvedeti za vse predloge, kako bi se dvignila tuj- ska industrija pri nas.

Nekoliko bolj znanih in uglednih trgovcev je podalo vse mnenje o tej stvari. V glavnem so vsi istega mišljenja in sicer, da bi morala država, zla- sti pa občina vršiti čim večjo propagando v ino- zemstvu za romantične lepote Bosne.

Sarajevski trgovci zahtevajo dalje, da se uve- de redni avtobusni promet med Sarajevom, Du- brovnikom in Splitom, zakaj mnogi tujci, ki pri- dejo iz Zagreba v Split, le redkokdaj pridejo tudi do Sarajeva. Železniška zveza je preokorna in tudi ni preveč udobna, ker ni spalnih vagonov, jedilni vagoni pa se šele grade.

Dalje obžalujejo Sarajevčani, da v Sarajevu ni nobene prave bosanske kavarne več, s pravih starinskih bosanskih orodjem in opremo. Vse sarajevske kavarne so se pričele bolj ali manj modernizirati, pojavili so se razni jazz-bandji, ni- kjer pa ni več čuti zvokov »šargije« in »asaze«, sta- rih in priljubljenih glasbil Bosancev, pri katerih je prebil marsikateri Sarajevčan lepe večere in sa- njaril. V Sarajevu bi bilo treba urediti tako ka-

deset srebrnikov po sto sousov, ki bi jih do- bivala vsak mesec; toda še zmerom se je obo- tavljal, češ, lahko pride še tisoč stvari in za- hrbtnih namer, na katere človek ni ne po- misli, in do noči je izpraševala in izpraševala, ker se ni mogla odločiti, da bi šla. Slednjič je vendar velela notarju, naj naredi »pismo«, in ko je prišla domov, se ji je motalo v glavi kot bi bila popila štiri vrče prvega mošta.

Chicot je prišel, da bi izvedel, kako se je odločila. Starka pa se je dala dolgo prositi in zatrdela, da ne mara prodajati, v resnici pa se je bala, da ne bo hotel dati petdeset srebr- nikov po sto sousov. Ko ji pa le ni dal miru, je naposled povedala, koliko zahteva.

Gostilničar je razočaran poskočil in se zaklel, da toliko nikakor ne da.

Da bi ga pregovorila, začne starka pripo- vedovati, da vendar ne more več dolgo živeti. »Kaj, saj tako in tako ne bom živela več ko pet ali šest let. Cujte, sedem križev imam že in ni dosti upanja za prihodnost. Zadrje- no čem mislila, da bom pro! Tako mi je prišlo slabo, da sem se komaj privlekla do postelje.«

Chicot pa se ni dal ugnati.

»Bežite, bežite, stara grča, saj ste že trdni ko cerkven stolp. Najmanj deset let boste še dočakali in prej boste vi mene za kopali ko jaz vas!«

Nato sta se še cel dan pogajala. Starka pa nikakor ni hotela popustiti, zato je mora krčmar nazadnje le pristati na petdeset sre- brnikov.

Drugi dan sta podpisala listino. In stara Magloire je zahtevala deset srebrnikov na- pitnine...

(Konec prihodnjic.)

OB DEŽJU, VETRU IN SNEGU NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mrazota in vlažnost odvzema Vaši koži trajno za kožo važne hranilne sestavine in pospešuje s tem preročno nagibanost obraza. Vasa koža pa potrebuje svetlo zraka. Tu Vas varuje NIVEA-CREME pred neugodnimi vremenskimi vplivi. — Samo NIVEA-CREME vsebuje EUCERIT. — Ta obnavlja nežno kožno stanje osušenja in prepreči nastajanje gub in rug.

Doze po Din 3"-5"-10"-in 22"- Tube po Din 9"-in 14"- NIVEA-CREME proukue v kateri in ne ostavlja bleška.

Razpošiljalnica za Jugoslavijo:

Jugoslav. P. BEIERDORF & Co. d. z. o. z.
Maribor — Meljska cesta 56

varno s preprogami in bosanskim posojem in vsem ostalim, kakor pravijo Nemci:echt bosnisch und türkisch.

Nekateri trgovci pravijo tudi: »Ko pride tujec v Sarajevo, mu ni mar za to, da bi šel na korzo. On hoče videti čaršijo in čaršijsko življenje. Treba bi bilo prepovedati moderniziranje čaršije z novimi zgradbami v slogu, ki ga ima 90 odstotkov čaršijskih trgovin in delavnic.

»Kaj naj ima Nemec ali Anglež od gledanja rolojskih oklepov. On je pred njimi pobegnil. On hoče videti kaj takega, česar še ni nikoli videl. Sarajevo je edina oaza, v kateri še kljuje orientalnno življenje in tega, kar vidi tujec v Sarajevu, ne more videti nikjer več in niti v Turčiji ne. Zato smo proli vsakemu moderniziranju čaršije in za ohranitev starega sloga in starih običajev.

Končno zahtevajo Sarajevčani tudi to, kar je pri tujski industriji samo ob sebi uveljavilo: da so hoteli in vsa prenočišča vedno v najboljšem redu in čistoči, zakaj, če se tujec dobro ne prespi, tudi nima volje, da bi kaj kupoval na čaršiji.

Gozdni požar v Ponovičah

Litija, 4. marca.

Včeraj popoldne po osebnem vlaku je prišlo goreti v tako zvanem »pravbarskem grabnu« takoj pri železniških rampah, četiri ure od grada Ponovič. Upravitelj banskega veleposredstva gosp. Rupelj je takoj alarmiral sosedo in poljske delavce, ki so v najkrajšem času pogasili gozdni požar, ki ga je najbrže zanetil lokomotiva osebnega vlaka. Škoda ni prevelika, ker je tu že večkrat požar uničil gozdne nasade in tod raste povečini grmovje.

Koledar

Sreda, 5. marca: Pepelnica. Janez, Jožef od Kriza; Friderik, opat. Strog post.

Osebnosti

Imenovanje. Za predmeinega učitelja na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani je imenovan v II-2 g. Ivan Tavčar, strokovni učitelj III-1 na isti šoli.

Iz srednjošolske službe. Na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani je imenovan za suplenta diplomirani filozof g. France Vodnik.

Iz vojaške službe. Po službeni potrebi je premeščen ob 8. orožniškega polka v Ljubljani v štab orožniškega polka v Zagrebu administrativni kapetan I. razr. Tomo Tonković. V Ljubljani je služboval 12 let. Z njim izgubi poveljstvo dobrega organizatorja in izrednega delavca, tovaršij vzornega tovariša, podrejenega pa velikega dobrotnika. Obilo sreče na njegovem novem službenem mestu.

S pošte. Za pogodbeno poštarje (ice) so nastavljeni: Anton Petrič v Kotljah, Anica Stantova pri Sv. Petru v Sav. dolini, Marica Jerajeva pri Sv. Janezu ob Boh. jezeru, Mara Rovnikova v Trojanih, Marija Baumanova v Blanci in Marija Miklavčeva v Petrovčah; za služiteljsko 2. skup. Stefanija Podžirčeva v Beltincih. — Premeščeni so: pogodbeni poštarica Zora Benkovičeva iz Trojan v Slivnico pri Celju, pb. ur. II-4 Amalija Ponderakova s kolodvorske na glavno pošto v Mariboru, Leonija Lampičeva iz Celja na ljubljansko glavno pošto in Vida Kušarjeva z glavne pošte v Ljubljani v Radovljico; zvan. 3. skup. Vinko Erste z ljubljanske glavne pošte v Zuzemberk in služ. 2. skup. Iv. Kravcar iz Zuzemberka na glavno pošto v Ljubljani. Služ. 2. skupine L. Meznarič v Hrastniku je stopil iz pošne službe. Izkušnje za vodstvo pogodb. pošte je napravila Milka Bračunova.

Novi grobovi

† Franc Drobnič. Umrli je 4. marca v Veliki Stari vasi pri Grosupljem obče spoštovani g. Franc Drobnič, lesni trgovec in posestnik, bivši večletni župan in obč. odbornik na Grosupljem ter oče splošno znanega in priljubljenega ljublj. zdravnika g. dr. Drobniča. Pokojnik je bil vzgleden kršč. mož ter mnogoletni naročnik »Slovenca«. Pokojnik je bil star 66 let. Ostalim naše odkritosrčno sožalje.

† V Ljubljani je umrl znani Rudolf Müller, hotelir »pri Lloyd« na sv. Petra cesti 7. Pogreb bo v četrtek ob 3 popoldne.

N. p. v. m.!

Mala kronika

★ Kdor je pozabil izpolniti položnico, ki je bila priložena nedeljskemu »Slovenecu« v poravnavo nadaljnje naročnine, naj to stori čimprej.

★ Odlikovanje danskega kralja. Nj. Vel. kralj Aleksander je podelil Nj. Vel. danskemu kralju Kristijanu X. red Karagorgjeve zvezde I. razreda.

★ Proslava 80 letnice predsednika čehoslovaške republike g. Masaryka proslavi Radio Ljubljana v četrtek 6. marca ob 17.30. Slavnostni govor govori g. konzul Ressel, na kar zaigra orkester čehoslovaško drž. himno. Malček častila v češkem jeziku g. predsedniku Masaryku, nato sledi slavnostni koncert s solo speli. Vse točke programa so vzele iz čehoslovaške glasbene literature. Ob

★ Pri letkočah v želodcu, gorečici, zmanjani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, tresenju udov, zaspencosti povzroči čaša naravne »Franz-Josef« grenčice točno življenje v zastali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvallijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti griži in obolenju želodca, ki nastopata v družbi mrzlice. »Franz-Josef« grenčica se dobi v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

1930 bo prenos iz Prage slavnostne predstave »Libuša«, opera v 3. dej., kp. B. Smetana. V petek 7. marca bo prenos bakljade in slavnostnega govora, ki ga bo imel župan dr. Puc izpred mestnega magistrata.

★ Odgovor »Jutra«. Na neresnice, iznešene v napadih »Jutra« z dne 2. t. m. iz Konjic, bom odgovoril sodnijskim potom. — Arhiadiakon Franc Tovernik, nadžupnik in dekan v Konjicah.

★ Zeleis ne pride v Jugoslavijo. Kakor znan, se je »fudodelni zdravnik« Valentin Zeleis v Gallspachu bavil z mislijo, da bi napravil v Mariboru oziroma že bi mu tam oblasti prepovedale, v Zagrebu ali v Beogradu podružnico svojega proslulega gallspachskega podjetja. Kakor poročajo sedaj iz popolnoma zanesljivih virov, ne bo nič iz tega načrta, ker jugoslovanske oblasti ne bodo dale dovoljenja za Zeleisov institut. Zeleis ne more niti v Čehoslovaško niti v Jugoslavijo, niti v Nemčijo.

★ Kdo je upolnence v Savi. Iz Litije: Poročali smo, da so železniški delavci potegnili 28. februarja iz Save pri Gornjem Logu neznanega samomorilca. Sedaj se je ugotovila njegova identiteta. Samomorilec je na travniku pusil srebrno uro ter delavsko knjižico, glasečo se na ime Baloh Marfu, rojen leta 1892., pristojen v občini Spilatič, okraj Kamnik. V delavski knjižici je bilo še 40 Din. Pokopan je bil na pokopališču v Hotliču dne 3. marca.

★ Zopei uož. K. notici pod tem naslovom v Slovenskem listu od 3. marca t. l. bodi opomnjeno, da Albert Schlegel, delavec iz Kamnika, ni bil ranjen v roko pred cerkvijo v Mengšu po službi božji, ampak v gostilni, ki je oddaljena od cerkve več kot četiri ure. Ranil ga pa je fant iz sosednje občine, ne pa Mengšan.

★ Lov na dražbi. V četrtek dne 17. aprila t. l. ob 9 se bodo pri okr. načelstvu v Ljubljani v sobi števil. 1 na javni dražbi oddali v zakup lovi občin Vič, Medvode in Horjul za čas od 1. junija 1930 do 31. marca 1935. Dražbeni pogoji so ob uradnih urah pri okr. načelstvu vsakomur na vpogled.

★ Uradna lista VI. žrebaja dobikov loterijske 2 1/2%-ne državne rente za vojno škodo, izvršene dne 15. februarja 1930 je objavljen v uradnem listu — priloga k 36. kosu letnika I. z dne 3. marca 1930.

★ V »Uradnem listu« kraljevske banske uprave dravske banovine št. 36 od 3. marca t. l. je objavljen »Pravilnik o opravljanju državnega strokovnega izpita pripravnikov II. in III. kategorije v resorstu ministrstva za notranje posle«, dalje »Naredba o službenih razmerjih, doiznostih, področju in pooblastitvah za strokovno, administrativno in pomožno osebo centralnega higienskega zavoda«. »Pojasnilo o taksu po § 149 zakona z dne 25. julija 1871. drž. zak. št. 75 (notarski red)«. »Počasnilo, kako je postopati v vinogradniki, ki žele preizvesti svoj pridelek vina za domačo potrebo iz občin, kjer ni njih stalno prebivališče«. »Odločba, da ob izvozu vina ni treba zavarovati valute«. In »Odločba glede 20% kronskih priznanic, izdanih izven mej današnjega državnega ozemlja«.

★ Narodne. Zbirka slovenskih narodnih pesmi za moški, mešani in ženski zbor, priredil prof. M. Bajuk, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Pesmarica nudi 10 narodnih pesmi v preprostem prav narodnem slogu, kakoršen je lasten samo Baški. Zato pa naš narod njegove narodne pesmi tako rad poje. Svedok temu je, da so njegove narodne pesmi doživlje že več izdaj. Zbori, ki si želijo nabaviti večje število njegovih narod. pesmi, naj stopijo v dogovor z založništvom. Pričujejoče Bajukove narodne pesmi vsem našim zborom prav toplo priporočamo. Cena izvodu Din 14.

★ Izredni občni zbor Zveze soterjev Slovenije se vrši v četrtek dne 6. t. m. ob 20 v gosilni Novak. Rimska c. št. 19. Člani se pozivajo, da se občnega zbora točno in polnoštevilno udeležijo.

★ Zdaj je čas za ribje olje. Dobro se je spominjam, kako smo se kot mali otroci vsako zimo kurirali z ribjim oljem. Postavili smo se pred mamo lepo v vrsto in polna žlica ribjega olja, ki smo ga morali piti, je skoro vsakemu nakrenžila prej tako zadovoljen obraz. Razumljivo je, da tudi matere ne silijo najraje otrokom takih »slastič«. Ako je dete zdravo, mu ni treba ribjega olja. Kakor hitro pa popusti tek ali če zbolijo otrok za pogostim katarjem, mrzlico ali za oteklimi žlezami, tedaj je ribje olje dobrodošlo. Znano pa je, da mnogo ljudi ribje olje zelo težko vziva. V takih slučajih naj se takoj za oljem vzame malo čaja ali čokolade. Ako tudi to ne pomaga, naj se jemlje mesto ribjega olja »Jemalte« prašek. 2 do 3 velike žlice jemalte dnevno zadostuje. Priporočila se, da se kura z ribjim oljem ali jemaltom izvede tako, da ga jemlje otrok 2 do 3 mesece, toda ne zaporedoma, nego v presledkih. Za vsakim mesecem jemanja, naj bo mesec presledka. Ako se poleg jemanja skrbi tudi za sveži zrak in dobro hrano, kakor tudi za nego telesa, tedaj lahko upamo, da nam bo otrok zimo srečno preštel. Dr. Hp.

★ Pozor! Fino s čebulo marinirane ruse 25 Din kg nudi tvrdka »Riba«, Ljubljana, Gradišče, od danes dalje. Poslužite se ugodne prilike. »Riba«.

Danes na slanika

v restavracijo in klet »Zvezda«! Jedila bodo razstavljena in p. n. občinstvu na vpogled od 17 do 19. V restavraciji in kleti svira prvovrsten orkester. — Priporočila se Fran in Rozi Krapeš.

Posodo za kuhinjo

lito, email, ali aluminijasto, jedilno orodje kakor tudi vsa drugo kuh. opremo izberete najugodnejše pri »Jeklo«. Ljubljana, Stari trg

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Zaprlo.

Opera: Magdalena. Gostovanje Tegnerseerjev. Sentjakobska sola: Predavanje g. Jerice Zemljanove o zelenjadi. Ob 8 zvečer.

Lekarne: Nočno službo imajo Mr. Sušnik, Marifin trg 5 in Mr. Kurali, Gosposvetska cesta 10.

Someščani! Dne 6. in 7. marca 1930 se vrši v Ljubljani slavnostna proslava 80 letnice rojstva velikega prezidenta bratske čehoslovaške republike. Vabim Vas, da razbesite v teh dneh na vseh svojih hišah državne zastave ter se v velikem številu udeležite svečanih prireditev in manifestacij. — Zupan: Dr. Dinko Puc, l. r.

Postne pridige v stolnici bodo pričeni s petkom, 7. marca, vsak petek v postu točno ob pol 8 (pol osmih) zvečer. Govoril bo stolni kanonik dr. Mihael Opeka o šestih in devetih zapovedi dekaloga: Ne prešustvuj! — Ne želi svojega bližnjega žene!

Pianist Ivan Noč je brez dvoma eden najbolj nadarjenih jugoslovanskih pianistov, ki si je pridobil svoje dobro ime in sloves tudi že izven mej naše kraljevine. Njegovi programi izpričujejo v vsakem pogledu njegovo muzikalno in tehnično znanje ter so na višku sedanje dobe. Noč obvlada z isto lahkoto klasični kakor tudi moderni program. Posebnost njegovih koncertnih sporedov tvorijo klavirski koncerti muzikalnih genijev Liszta, Beethovna in Čajkovskega. Noč nastopi v Ljubljani v ponedeljek, dne 10. t. m. na jubilejnem koncertu Matičnega orkestralnega društva z Lisztovim klavirskim koncertom v es-duru. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Veliki plakati po mestu javljajo, da bo v ponedeljek, dne 10. t. m. pomemben in važen simfonični koncert v Ljubljani. S tem koncertom, ki se vrši pod protektoratom ge. Gabrijele Sernčeve, so proge našega bana, se bo proslavila 10 letnica plodonskega in uspešnega delovanja orkestralnega društva Glasbene Matice. Program izvaja orkester, ki sestoji iz članov orkestralnega društva, gojencev drž. konservatorija, opernega orkestra in godbenikov Muzike dravske divizije. Kot solist nastopi g. Ivan Noč, koncert dirigira L. M. Škerjanc. Predprodaja se že vrši v Matični knjigarni po običajnih koncertnih cenah.

RESTAVRACIJA HOTELA »UNION«

Danes najboljša in najfinjša

RIBE

v veliki izbiri. — Bok pivo! — K. RIST.

Oddaja ribolova v mesnem ribniku pod Tivolijem. Ker je najemna doba ribolova oziroma gojitve ribarstva v mestnem ribniku pod podturnskim gradom (Tivolijem) potekla, bo oddal mestni magistrat ribolov, oziroma gojitve ribarstva v najem na dražbi. Dražba bo 10. marca ob 12. v mestnem gospodarskem uradu. Dražbeni pogoji so na vpogled vsak dan ravnatom med običajnimi uradnimi urami.

Vreme v Ljubljani je bilo včeraj dopoldne mirno in oblačno, pozneje se je zjasnilo in je pihal prečesen veter. Najnižja temperatura je bila 3.6 C, čez dan je narasla na 12.6 C ter je bilo prav lepo pomladno vreme. Barometer 772.8.

Racija. Vsa teden vsaj enkrat ima ljubljanska policija navado, da preišče in pregleda razne ljubljanske brloge in prenočišča potepinskih in vlačugarskih tinov. Pri raciji v noči na torek je aretirala nenavadno število teh ljudi in sicer osem žensk, vseh sumljivih tajne prostitucije in pa štirinajst moških. Z ženskami se bo zgodilo, kot po navadi: deloma bodo oddane v bolnišnico, deloma pa na sodišče, moški pa bodo morali vsi na sodišče, kolikor jih ne bo policija že sama izgnala iz Ljubljane.

Pustni maček. Temeljitega pustnega mačka bo imelo poleg onih 20 pijančkov, o katerih smo poročali, že včeraj, še sedemnajst drugih, ki so bili ovadeni v nedeljo in v ponedeljek deloma zaradi kaljenja nočnega miru, še več pa zaradi izgrezov in pretepotov v javnih lokalih. Skupno bo radi pustnega veseljačenja moralo plačati precejšnje globe 37 vinskih bratcev, med katere pa niso vsteli še vsi tisti, ki bodo padli stražnikom v pest v pepelnici noči.

Dve tatvini. Točilec restavracije »Zvezda« Anton Završan je prijavil, da mu je izginila iz njegove sobe v Kazini nova moška obleka, vredna 2000 Din. — Prof. Radovanu Prosemu je nekdo odpeljal dragocenega psa vrednega 2500 Din.

ROKOBORBE

Hotel »Union« — danes v sredo ob 8.15 zvečer

ŠTIRI VELIKE BORBE

Šotler, Ljubljana proti Budrus, Mazurija

Doberl, Celje proti Mrna, Slovaška

VELIKA BORBA

Equatore, Italija proti Wehrum, Nemčija

NAPETA ODLOČNA BORBA

Johnson, Afrika proti Kop, Jugoslavija

Vstopnina: 10, 15 in 20 dinarjev

Maribor

Boljši so učni uspehi ob zaključku drugega tromesečja na tukajšnji humanistični gimnaziji. Na podlagi tozadnega statističnega gradiva je mogoče ugotoviti napredek za osem odstotkov. Pet dijakov je bilo izključenih. Napredek glede učnih uspehov ob zaključku drugega tromesečja zaznamujejo tozadnji statistični pregledi tudi na nekaterih drugih tukajšnjih srednjošolskih in strokovnošolskih zavodov.

Ljudsko gibanje. V mesecu februarju je bilo v Mariboru 95 rojstev (37 m. ter 24 ž.) ter 60 porok. V stolni župniji je bilo 58 rojstev (28 m. ter 30 ž.) ter 9 porok; v frančiškanski župniji: 10 rojstev (3 m. in 7 ž.), 9 smrtnih slučajev (7 m. in 2 ž.) ter 26 porok; v magdalenski župniji 24 rojstev (15 m. in 9 ž.), 37 smrtnih slučajev (24 m. in 13 ž.) ter 24 porok. Iz evangelijske občine: 2 rojstvi, 2 smrtna slučaja ter 1 poroka; iz pravoslavne cerkvene občine: 1 rojstvo.

Školar: živa baklja. V Zici v Slov. goricah bi se kmalu pripetila težka nesreča. 56letna prevzitarica Marija Holar je razbila petrolejko; pri tem ji je petrolejka padla na obleko, ki je prišla goreti. Usodepolno se je jel ovijati ognjeni obroč okoli nesrečnice, ki je vsa preplašena jela vpiti na pomoč. Domačin se je sicer posrešilo, da so pogasili ognjeno zabljo, ki so vsebolj objemali nesrečnico; zadobljene opekline pa so tako težke, da je njeeno stanje zelo resno.

Pomlad prihaja!

Oglejte si
raonokar
došle no-
vosti

A. & E.
Skabernè
Ljubljana

Vedno bližje razjasnitve. V nedeljski številki smo poročali o najdbi trupla 23letnega tesarskega pomočnika Franca Šterna, ki so ga v petek potegnili pri dupleškem brodu iz Drave. Sedem tednov je zakrivila globina Dravine struge skrivnost njegove usode. Trenotno je prevladovalo mišljenje, da gre za samomor, ki bi ga naj bil pokojni Štern izvršil s tem, da je iz brvi v Koroskem predmestju skočil v objem Dravih valov. Tekom preiskave pa se je dognalo, da se Štern usodnega večera nahajal v družbi dveh moških ter neke ženske, katere identiteta je ugotovljena; rezultati preiskave kažejo, da gre najbrže za umor iz maščevanja. Zanimiva okolnost je, da je Štern, ko so ga izveliki iz Drave, imel spredaj nekaj zob zbitih. Pokojnikovo oče ter druge njegovi znanci ter v postev prihajajoče priče izpovedujejo, da je bil Štern zelo marljiv in trezen fant in izključuje možnost, da bi bil Štern izvršil samomor. Ker so varnostne oblasti obema moškima, s katerima je bil usodnega večera v družbi, že na sledu, se v zvezi s skrivnostno usodo pokojnega Šterna napovedujejo zanimiva razkritja.

Obrotna pravica se je izdala v toku meseca februarja sledečim tvrdkam oziroma obrtnikom: F. Koren, pek, Smetanova 51; R. Bobič, čevljar, Prešernova 1; J. Peteln, starinarstvo, Orožnova 1; R. Ligofsky, trg. z mehanim blagom, Državna 24; E. Peteln, vulkaniziranje gumijevih izdelkov, Kopalniška 8; J. Sapee, godec, Beogradska 24; M. Frančeseli, trg. z vinom, Gosposka 11; I. Sprinčnik, godec, Magdalenska 117; Prva mariborska tovarna metel in ščetk N. Minibek, Pobrežka 20; R. Verhovšek, trg. s kolesi in šivalnimi stroji, Tržaška 52; A. Gajšek, trg. zmešanim blagom, Frankopanova 11; Trudka Turad, prevzemanje obute v srho oskrbe popravila, Aleksandrova 7; O. Bruderman, klepar, Milnska 3; S. Markovič, trg. agentura in komisija, Gosposka 40; I. Schmidinger, urar, Kopitarjeva 6; F. Majcen, čevljar, Vojašniška 6; A. Pečenko, trg. z modnim blagom, Vetrinjska 24; J. Wagner, šivilja, Slovenska 29; J. Benič in A. Gomilar, čevljarja, Frankopanova 8; A. Prede, pek, Jezdarska 8; R. Korent, godec, Delavska 6; R. Drexler, tapetnik, Ruška 3; Mariborska mestna občina, prevajanje oseb na progi Maribor-Sv. Peter.

Na delovnem trgu. Zaposlitev dobí preko tukajšnje Borze dela: 7 kuharice, 12 služkinj, 2 postrežnici, 3 sobarice, 5 vzgojiteljice, 2 varuški, 2 bolniški postrežnici, 4 hotelske sobarice, 2 natakarici, 7 delavk, 2 šiviljski vajenki, 1 trgovska vajenka, 2 likarici ovratnikov, 12 vinčarjev, 3 marjarji, 10 hlapecev, 1 kamnosek, 1 mizar, 1 vrtnar, 2 kovači, 15 čevljarjskih pomočnikov, 1 pek, 1 mlinar, 2 slaščičarja, 1 sedlar, 1 kolar, 2 kovaška, 2 kleparska, 2 pekovaška in 8 čevljarjski vajenci.

Akademski kongregacija. Drveni v Alojzjevi cerkvi redni sestanek. Vsi gg. sodali uljudno vabljeni.

Obrtno pravico so izgubili: K. Jager, trg. z drvmi in premogom, Zidovska 4; R. Florjan, izdelovanje kozmetičnih ter kemičnih tehničnih preparatov, Meljska 56; S. Kenda, trg. z motocikli, motorji ter njih sestavnimi deli, Trg Svobode 6; K. Pečenko, trg. z modnim blagom, Vetrinjska 24; R. Elst, mizar, Vetrinjska 10; E. Witzmann, trg. agentura in komisija, Gosposka 40; J. Novak, čevljar, Jezdarska 8; T. Lasič, mesar, Glavni trg 5; M. Sieherl, trg. z mešanim blagom, Stritarjeva 5; I. Kočevar, čiščenje stanovanj, Cankarjeva 14; A. Bender, izdelovanje sodavice, Taborska 4; Stajarska gospodarska združba »Ljudski dom«, trgovina z vinom na debelo, Ruška 4 ter E. Baumgartner, trg. s finim sadjem, Aleksandrova 40.

K življenju so zbudili 31letnega kročaja Franca D., ki se je bil obesil v svojem stanovanju v Magdalenski ulici 34 in ki so ga domači našli ob vstopu v njegovo sobo v nezavesti. Franc D. bolega na težki živčni boleznii ter je dejanje očitno izvršil v trenutku duševne zmedenosti.

On v Avstrijo, svedrovec v njegovo stanovanje. Zasebnik Friderik Skrabl iz Taborske ulice 8 se je po enoletnem bivanju v Avstriji vrnil v Maribor ter doživel ob vrnitvi nemalo razočaranje. Izkazalo se je, da so med tem udrl svedrovec v njegovo stanovanje ter odnesli listnico s 1400 Din in raznega blaga, perila ter obleke v vrednosti 3500 Din. Za tatovi poizvedujejo.

Na prihodnjem prosvetnem večeru, ki se vrši v ponedeljek dne 10. marca ob 8 zvečer v Domu v Samostanski ulici, predvaja glavni tajnik ljubljanske Prosvetne zveze g. Vinko Zor o znamenitih pasionskih igrah v bavarskem selu Oberammergau. Predvaje bodo spremljale lepe skiptične slike. Vstopnice po običajni ceni se dobijo že danes v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi c. 4.

Najlepše pustno zabavo je med številnimi pustnimi prireditvami v Celju priredilo Katoliško prosvetno društvo s svojim pestim večerom proš. ponedeljek. Publika je to v polni meri priznala in je že davno pred pričetkom pokupila vse razpoložljive sedenje v dvoran. Bil pa je to res animiran večer, kakršnega Celjani morda dosegajo še niso doživeli. Vse točke programa so bile izvedene brezhibno in sprejete s mestoma entuziasmičnim priznanjem.

Celje

Kočevje

Koncert. V soboto zvečer se je vršil v dvorani hotela »Trst« koncert, ki ga je priredila novoustanovljena Vincencijeva konferenca v Kočevju. Na koncertu je nastopil znani dunajski virtuoz na gosli g. Igo Drucker popolnoma brezplačno. Na klavirju ga je spremljal nadarjeni klavirist, šestdesetletni Mirko Trost iz znane Trostove rodovine. Program je bil nadvse bogat in pester. Umetnika sta izvajala Čajkovskega, Drdlo, Berliota, Dvořaka in druge. Najbolj je ušla Schubertova: Ave Marija. Poleg tega programa je g. Drucker dodal nekaj preizvajanih na sucofonu. Vse točke so bile izvedene prvovrstno, za kar sta žela umetnika vesplošno odobravanje in pohvalo, da sta morala celo nekaj točk ponoviti. Gosp. Druckerju je bil izročen po predsedniku krasen lorvorjev venec, Trostu pa lep črti. Koncert je bil za Kočevje poseben glasbeni dogodek. Dvorana je bila dokaj zasedena, vendar je z ozirom na dejstvo, da gre dobiček za dobrodelne namene, veliko premalo zasedena. Obžalovati moramo tudi dejstvo, da ni hotel nihče za ta večer posoditi klavirja, da bi posojajo ob drugih koncertih prav radi. Je že res listi rek, ki pravi, da ima vsaka dobra stvar svoje sovražnike. Vincencijeva konferenca, ki se je ustanovila pred par meseci tudi v Kočevju pod predsedstvom sodnega svetnika g. dr. Matije Lavrenčiča, je že v par mesecih obdobja šleštevne potrebne v iznosu več tisoč dinarjev. Kdor socialno čuti, ta bo gotovo spremljal s pozornostjo delovanje te konference in ga tudi gnojno in moralno podpiral.

Lep večer v Marijinem domu. Vodstvo meščanske in osnovne šole ter otroškega vrta je priredilo v nedeljo 2. marca lep dramski večer. Dvorana v Marijinem domu je bila nabito polna, tako da so morali mnogi oditi. Zato bo vodstvo ponovilo igre v nedeljo 9. marca istotako ob 5 pop. »Čudodelni zdravnik« igrice naših malčkov je nadvse ugrajala in dokazala, koliko se da napraviti iz še ne solobrevne dece. Drama: Koznovana goslojbnost, ki so jo priredile goslenke meščanske šole, je uspela zelo dobro. Občinstvo je sprejelo vsa izvajanja zelo toplo in je hvaležno vedsivu Marijinemu domu za lep užitek polni večer.

Liti'a

Tradicionalni pustni korzo v Litiiji.

Ze v potpreteklih časih, ko je v Litiiji procvitala le mala obrt in rudarsko v okolici, je bil litijski trg znan po svojem vedno originalnem karnevalskem korzu. Po stari šegi so najprej posestili na pustno nedeljo Litiijo sosedje iz Smarlna, pripeljalo se je v Litiijo vse kar leze ino gre iz Smarlna na vozovih, obrtniki v prvi vrsti, pestro in groteskno maskirani. Ta običaj Smarlna se je v zadnjih letih po vojni popolnoma opustil, zato pa se je kurentovanje v Litiiji dvignilo.

Med vojno razumljivo ni bilo ne veselja ne ljudi na razpolago za pustni korzo, zato pa se je ta običaj zopet vpeljal takoj po vojni in vsak pustni torek so Litiijci uživali na res originalnih domislekih domačinov. Duša raznih res posrečenih korzov je bil naš domaćin gospod Felice, ki pa se je pred leti preselil v Ljubljano ter tako pozabil na svojo pustno službo. — Zato pa je bila Litiija letos na pustni torek nemalo presenečena, ko se je popoldne razvil na pelih vozovih originalni pustni korzo, na čelu »raufenkarjev« Francelj, ki so glumili cigankotlarje, zasledovane po orožnikih.

Originalen je bil tudi nastop »zobnega ateljeja« (tu se derejo le zdravi zobje), katere sta spremljala Pat in Patachon. Vodja te grupe je bil domačin Polci. Tretja grupa pa ni prišla na svetlo, ker ji je zmanjkalo potrebnega živega materijala, hoteli so vleči ploč in uganjati druge pustne šale.

Litijski trg že davno ni bil tako natrpan občinstva, ki se je izbornu zabavalo in nasmajalo res inenitnim in dobrosupelim dvotipom naših obrtnikov, ki so se tudi letos sijajno našemili.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 5. marca. Opoldanski program od pade, 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.30 Otroški kotiček, radio-tetka. 19. Podoba iz slovenske literarne zgodovine, prof. Fr. Koblar in Franc Lipah, član narodnega gledališča. 19.30 Dr. Stanko Leben, Francoščina. 20. Večer resne glasbe, poje gđ. Mara Pirčeva. 21. Koncert radio-orkestra. 22. Časovna napoved in poročila.

Četrtek, 6. marca. 12.30 Reproducira glasba. 13. Časovna napoved, borza, reproducira glasba. 13.30 iz današnjih dnevnikov. 17. Dekliška ura, govori gđ. Slavica Vencajz. 17.30 Masarykova proslava (slavnostno besedo govori g. konzul Resl). 18.30 Dr. Bohinec, Industrija v svetovnem gospodarstvu. 19. Prenos iz Prage, »Libuša«. 22. Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Četrtek, 6. marca.

Belgrad: 18. Koncert zabavne glasbe. 19.30 Slavnostna akademija češko-jugoslovanske lige v proslavo 80letnice predsednika Masaryka. 21.15 Večerni koncert radi kvarteta. 22.15 Zabavna glasba. — Varšava: 12.45 Mladinski koncert varšavske filharmonije. 16.15 Reproducira glasba. 17.45 Koncert zabavne glasbe. 19.25 Reproducira glasba. 20.30 Wagnerjev koncert. — Budapešt: 12. Koncert radio kvarteta. 16. Pestra radio ura. 17.40 Operetna glasba. 19.30 »La Gioconda«, opera, nato koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11. Koncert orkestra. 15.30 Koncert orkestra. 17. Mladinska ura. 20. Recitacija. 20.40 »Medea«, stara teaterska novost, nato večerni koncert zabavne glasbe. — Milan: 11.25 Reproducira glasba. 12.30 Koncert radio orkestra. 16.30 Mladinska ura. 17. Koncert radio kvinteta iz Torina. 19.15 Večerni koncert. 20.30 Pester koncert, nato zabavna glasba. — Praga: 19. »Libuša«, opera (B. Smetana). — Langenberg: 17.30 Popoldanski koncert. 20. Večerni koncert zabavne glasbe. 21. »Ples okrog denarja«, slusna igra, nato plesna glasba. — Rim: 13. Koncert kvinteta. 17.30 Koncert zabavne glasbe. 21.02 »La sonnambula«, opera. — Berlin: 19.35 »Hrabri Kasian«, spevoigra. 21. Koncert komorne glasbe. — Katovice: 12.10 Reproducira glasba. 12.40 Mladinski koncert iz Varšave. 16.20 Reproducira glasba. 17.45 Koncert zabavne glasbe. 19.05 Literarna ura. 20.30 Večerni koncert iz Varšave. 23. Plesna glasba. — Toulouse: 18.35 Zabavna glasba. 19. Klavirski koncert. 19.30 Koncert operne glasbe. 21. Večerni koncert simfoničnega orkestra. — Stuttgart: 10. Reproducira glasba. 16. Popoldanski koncert. 19.30 Koncerti na citre. 20.30 Recitacija. 21. »Harlekin«, teaterski capriccio. 22. Smešni prizori. — M. Ostrava: 11. Reproducira glasba. 12.30 Koncert orkestra. 17.30 Zborni koncert. 19. »Libuša«, opera (B. Smetana).

Velike smuške tekme v Osu

(Od našega posebnega poročevalca.)

Oslo, 28. febr.

Dnevi velikega smuškega tedna nam potekajo zelo hitro. Ze razne priprave za treninge in tekme vzamejo mnogo časa. Precej pa se zamudi z vožnjo do terenov in skakalnic, ki traja skoro pol ure. Tako je razumljivo, da se je prvi dan našega nastopa kar naenkrat približal. V sredo zvečer so nam porazdelili startne številke v pisarni NSF (Norges Ski Forbund), ki je jako reprezentabel. Tu je zaposlenih lepo število uradnikov. Po stenah vise najvišja odlikovanja, kulera je dosegla Zveza po svojih tekmovalcih. Izrebanje so nam bile naslednje startne številke za 17 km smuški tek: Sramel 3, Josko Janša 70, Ing. Janko Janša 91.

Specijelni smuški tek na 17 km

je prišel točno po programu ob 10 dopoldne. Na startu je bilo jako živahno. Zbralo se je lepo število občinstva. V dveh vrstah so sedeli sodniki. Vis-à-vis je bila postavljena častna tribuna za odlične goste. Tu so se zbrali zastopniki skoro cele Evrope, poleg njih pa najvišje sportne osebnosti z Norveške. Nervočno vrveje je vladalo pred in v ski muzeju. To so mazali in preizkušali svoje orodje konkurenti. Na vseh straneh so bili postavljeni kino in fotoaparati. Kot starterja sta sodelovala najslavnejša smučarja: Thorleif Hang in Johan Grøttumbraten. Navzgor je bil seveda simpatični norveški prestolonaslednik Olaf. Start sam se je razvijal z matematično natančnostjo. Eden za drugim so vrveli konkurenti. Smuške veličine in inozemel so bili burno aklimirani z rezkami »Heijja«. Vsega je startalo 111 tekmovalcev. Posebno pozornost so vzbujali po svojih malih postavih in odlični tehniški Finci, po belem dresu Svedi. Fortuna je vse favorite stisnila skupaj, tako da se je takoj v pričetku vnel silen boj.

Tako te ke smuške proge

doseže se nismo vozili. V načrtu je izgledala razmeroma lahka, saj je v profilu kazala le 160 metrov višinske razlike. V terenu so se pa pokazale takoj vse posebnosti norveških tekmovalnih prog: neprestano in odrezano menjavanje smeri ter do konca valovit teren po gozdu. Cel tek je obstojal iz samih prehodov ter nepristanih izpadov v telemark stojo. Radi pomanjkanja snega je širilo sredi proge v zrak razno šibovje, ki pa tekmovalcev ni smelo motiti. Vsa proga je bila zasedena po številnih gledalcih, ki so neprestano navduševali tekmovalce. Proga je bila odlično markirana. Oranžni trakovi so viseli vsakih 5 do 10 metrov. Radi številnih zavojev je bilo na progi razmeščenih 25 kontrol. Precej pred startom so bile napete ob smučini vrvi. Na startu pa so plapolale zastave startujočih narodov, ki so tvorile najprimernejši kolorit.

Zopet so zmagali

Norvežani.

Rudstatten in Brodabi sta rešila v tem težkem boju prvi dve mesti za Norveško. Veselje publike nad zopetnim uspehom je bilo velikansko. Zmagovalec vozila stitno prvovrstno ter obvladala teren sigurno z odlično tehniko. Kot grupa so se sijajno plasirali Finci, ki so po vrsti zasedli vsa prednja mesta. Sama zena imena: Tuomo in Marli Lappe-lainen, Saarinen, Liikanen, Huttunen, Remes. Sami mali topi, do skrajnosti hitri v gibih. Naravnost užitek jih je opazovali na delu. Nekoliko so razočarali Svedi. Znani Lindgren se je plasiral na 6. mesto. Usterström na deseto. Zmagovalec na petdesetki v St. Moritzu Hedhud je zasedel »komaj« 24. mesto. Premoči nordijskih narodov je bila v tem teku dovoljno dokazana:

Najboljši srednjeevropejec

se je plasiral šele kot 55. v času 1 : 29.18. Bil je to Švicar Bussmann. Na 1. srednjeevropejsko mesto je bilo iz različnih strani mnogo aspirantov. Švicarji so jih dobro odpravili. Navčje mest sredi la-bele imajo zasedenih Nemci. Imajo dobro trenirane enakovrstne moči. Poljaki so s Šotakom tolkli Čehoslovake. Zasedel je 52. mesto, medtem ko je najboljši Čeh Němceky Josef šele 56. (1 uro 32' 13"). Najboljši Italijan Delago je bil 78., tik pred bratom Jankom in Joskom Janša, ki sta se plasirala kot 81. (1 uro 46' 56"), oziroma 82. (1 uro 54' 13"). Teško konkurenco najbolje ilustrira dejstvo, da je norveški olimpijec Ståla šele 62. (1 uro 33' 51"). Bronček (Čeh) 63. (1 uro 34' 12"). Švicarski prvak Rubi 78. (1 uro 38' 43"). Poljak Motyka 80., medtem ko je slednji dosegel doma sijajne uspehe. Delago pa je bil letos v Davosu drugi!

Naši tekmovalci

so dali vse iz sebe. Josko je vozil do 9. km izbornu. Nato pa si je na progi v bifeju nalomil palico, katero je nato repariral, pri čemer se je prehladil, nakar mu je postalo slabo. Vozil je kljub temu dalje, največ radi smeri. Po cilju ga je odnesel Grøttumbraten v smerišnico Sramel je izstopil vsled starih bolečin v kolenu. Janko in tudi ostala dva so se pritoževali nad težkočo v dihanju. V pogovoru z Ing. Hanssenom se je izkazalo, da je tudi on vedno čutil spremembo zraka. Naši trije reprezentanti so bili toliko izmučeni, da so takoj po tekmi odšli v sobe ter ležali vse popoldne. Velika umetnost je tu mazanje smuči. Sneg je zelo različen, posebno še vsled večkratne megle. Naši so mazali malo preveč hrpavo. Največji specijalist v tej umetnosti je slavni Haakonsen, večkratni olimpijec, ki je v tej ostri konkurenci dosegel komaj 20. mesto, kljub svojim 84. letom. On je mazal smuči tudi za norveško vojaško patrolo. Tako je končal prvi veliki spopad. Sedaj sledi senzacije dan za dnem. Jutri solo skoki, nato znamenitejša smuška prireditel:

Holmenkollenski dnevi,

ki obsegajo 17 km in skoke v kombinaciji ter 50 km tek. Dovoljenje starta na teh prireditvah pomeni za Norvežana veliko sportno čast. Sodelovati morejo le prvaki okrožij ter posebno odlični tekmovalci. Sijajno organizacijo NSF dokazuje dejstvo, da se časi na posameznih kontrolah sprofi navajajo na cilju ter da so rezultati posameznikov izraženi že v par minutah po povratku. Toliko, da se tekmovalci vrnejo z železnico v mesto, ve že vse za rezultate, ki so nabili po izločbah in večerni listi, ki izidejo ob starih, so polni slik in navajajo natančne dosežene čase ter plasman.

Ing. Jansa.

Iz klubov

SK Ilirija (hazenska in lahka atletska sekcija). Danes ob 18. trening za vse igralke v paviljonu. V soboto popoldne ob 17. crosscountry trening. Opazujam ponovno vse igralke, da posejajo trening redno in polnoštevilno. — Načelniki sekcije. — Teniš sekcija Ilirije. Sestanek rednega članstva, teniške sekcije do v četrtek 6. t. m. ob 18.30 v kavarni Emona I. nadst. Dnevni red: Razgovor o otvoritvi sezone, sestava seškega načelnstva, predlogi članov. — Odbor.

Seja načelnstva nogometne sekcije Ilirije bo danes v sredo točno ob 18.30 v kavarni Emona. — Načelnik.

Naš gospodarski položaj

Narodna banka je pravkar izdala svoje poročilo za zadnje četrtletje l. 1929. Uvedoma navaja te-le splošne podatke o gospodarskem položaju v zadnjih treh mesecih l. 1929:

V zadnjem tromesečju 1929 je bil zabeležen znaten del gospodarske aktivnosti v Jugoslaviji, ki je bil pogojeval po delnem ocvetenju letine. Značilna polža, ki kaže na večjo aktivnost gospodarskega življenja v velikem povečanju izvoza, kar je pogojevalo, da je bila naša trgovska bilanca l. 1929 aktivna za 327 milj. Din, dotim pa je bila bilanca za l. 1928 izkazovala deficit 1391 milj. Din. Med drugim je železniški promet presegel številke, dosežene v istem tromesečju leta 1928. Rudarska produkcija je bila znatna in posebno je narasla produkcija premoga, kar kaže, da sta bila tako industrija kakor promet živahna. Brezposelnost, vplivajoča vedno veliko število obvezno zaposlenih delavcev, je bila manjša, kakor v prejšnjem tromesečju. Čeprav se je gospodarska aktivnost tako povečala, vendar ne more biti govora o večjem zboljšanju splošnega gospodarskega položaja, ker je donos posloj majhen zaradi neugodnega razvoja cen kmetijskih proizvodov. Težavni položaj kmetijstva, naše najcenznejše produkcijske panoge, se je moral slabo odraziti v drugih panogah našega narodnega gospodarstva, posebno v trgovini, ki v nekaterih krajih ni mogla priti iz depresije, ki se

kaže v povečanem številu konkurzov.

Po uvedbi o administrativni reformi se poročilo peča s poslovanjem Narodne banke, o čemer smo imeli stalno priliko poročati. Glede denarnega trga navaja poročilo, da so se v zadnjem tromesečju dobljmelja bank pri Narodni banki zvišale od 209 na 278 milj. Din. Ravno tako pri Poštni hranilnici. Krediti, dani po Narodni banki, pa neizrabljeni, so znašali konec l. 1929 41% napram 80.5% v l. 1928. Devizni trg izkazuje nazadovanje tečaja. Promet borz je znašal v tem tromesečju 1778 milj. Din, kar pomeni napram prejšnjemu četrtletju povšanje za 216 milj. Din. Hranilne vloge pri banki so se zvišale od 11.005 na 11.790 milj., v celem letu od 10.828 na 11.790 milj. Din. Tudi Državna hipotekarna banka izkazuje znatno povečanje zaupanih ji tujih sredstev, kakor tudi posojil.

Državni dohodki so znašali v zadnjem tromesečju 1929 3566 milj., kar pomeni napram isti dobi l. 1928 napredek za 613 milj. Din, napram proračunu pa so bili dohodki za 450 milj. Din višji. Ta veliki prebitke je pripisoval velikiemu naraščanju dohodkov od neposrednih davkov, ki so prekorčili za 450 milj. Din vsoto, ki je bila določena v proračunu.

Železniška statistika izkazuje, da je bilo lani na državnih železnicaah natovornjenih 1.700.567 vagonov napram 1.623.196 vagonov v l. 1928.

Jubilej domače eksportne tridke. V letu 1905. v dobi hudih narodnih bojev, je prevzel mladi, a podjetni in delavni trgovec g. Stermečki, zapuščena trgovinski prostor v Celju, v katerem je več prednikov drug za drugim bankrotiralo. S solidnim delom in modernim vodstvom je dvignil g. Stermečki svojo majhno trgovino, v kateri sta bili začetoma zaposleni samo dve osebi, vedno višje in višje prežidaval, dozdaval, vpeljavaj vedno nove predmete in oddelke, tako, da je nastala ena najmodernejših, z vsem konfortom urejena trgovska hiša cele Jugoslavije, kakršnih je najti le v največjih mestih zapadnih držav. — Notranji prostori današnje trgovske palače so izvršeni po načrtih, katere je naredil stavbni svetnik Keller z Dunaja že za prvo prežidavo leta 1924, fasada in vse drugo pa je izvršeno po načrtih arhitekta g. Costaperarie iz Ljubljane. — Zidarska dela je izvršil g. Goligranc, centralno kurjavo v vseh prostorih »Obnova« iz Ljubljane, električno dvigalo tridka Wertheim et Co., z Dunaja, vodovodna, električna in druga dela pa so izvršili domači obrtniki celjski. — Veletrgovina R. Stermečki, ki zaposluje okroglo 100 uslužbencev, slavi pravkar 25 letnico svojega obstoja, njen lastnik in ustanovitelj g. R. Stermečki pa 40 letnico, odkar je vstopil v trgovski stan. — K jubileju čestitamo tudi mi in želimo tej domači tridki mnogo poslovnih uspehov v bodočnosti.

Odprava konkurza: Dular Ciril. Novo mesto; Chorinsky Karel in Edita, veleposeselnika v G. Radgoni (vsa masa razdeljena).

Nova delniška družba. Kr. banska uprava v Ljubljani je dovolila Ivančiču Josipu, trgovcu s konfeke, blagom, in tovarišem ustanovitev deln. družbe »Univerzale, trg. in ind. d. d. Zlasti se bo pečala z manuakturno trgovino. Glavnica znaša 1 milj. (na 1000 delnic po 1000 Din nom.). Ustanovni občni zbor družbe se vrši 18. marca ob 18 na Krekovem trgu. Uprava šteje 6—12 članov, nadzorstvo 4.

Borza

Dne 4. marca 1930.

DENAR

Danes beleži devizni trg v splošnem slabšeje tečaje. Promet je bil srednji. Narodna banka je intervenirala v vseh zaključnih devizah.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2277, Berlin 1353.50—1356.50 (1355), Bruselj 791.24 bl., Budimpešta 992.88 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90) Dunaj 798.50—801.50 (800), London 275.52—276.32 (275.92), Newyork 56.58—56.78 (56.68), Pariz 222.20 bl., Praga 167.77—168.57 (168.17), Trst 297.54 bl.

Zagreb. Amsterdam 2278.25—2279.25, Berlin 1358.50—1356.50, Bruselj 791.24 bl., Budimpešta 992.88 bl., Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 798.50—801.50, London 275.92 bl., Newyork 56.55—56.75, Pariz 221.20—223.20, Praga 167.77—168.57, Trst 296.465—298.465. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal danes 4.54 milj. Din.

Belgrad. Berlin 13.5350—13.5650, Bruselj 789.73—792.74, Curih 10.9440—10.9740, Dunaj 805.77—809.99, London 275.52—276.32, Newyork 56.58—56.78, Pariz 221.20—223.20, Praga 167.77—168.57, Milan 296.40—298.40.

Curih. Belgrad 9.1275, Amsterdam 207.65, Atene 6.71, Berlin 123.58, Bruselj 721.50, Budimpešta 90.575, Bukarest 3.08, Carigrad 2.3, Dunaj 72.95, London 25.17, Madrid 62, Newyork 518, Pariz 20.26, Praga 15.84, Solija 3.75, Trst 27.125, Varšava 58.05, Kopenhagen 128.65, Stockholm 130.10, Oslo 138.60, Helsingfors 130.03.

VREDNOSTNI PAPIRI

V Ljubljani je bilo danes zaključeno 7% Bier. pos. po 83, 7% inv. pos. in dolarski papirji so bili v Zagrebu zaključeni po višjih tečajih. Agrari so čvrstejši. Bančne in industrijske delnice so ostale neizpremenjene.

Ljubljana. Vse samo ponudbe slov. post. plač. 83—83.50 (83), Celjska pos. 170 den., Ljudlj. kred. 125 den., Prastedionna 930 den., Kred. zavod 170 den., Strojne 75 den., Večve 132 den., Stavbna 50 den., Šesir 105 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap. 8% Bl. pos. 92.75—93, 7% Bl. pos. 82.75—83.25, (82.50—82.75, 83), vojna škoda ar. 403—403.50 (403), kasa 403—403.50 (404, 403), termini: marec 402.50—404 (403), april 403.50—405, dec. 409—411, 7% inv. pos. 83.50—84 (33.50), agrari: 51—53. — Bančni papir: Obrt 35—37 (35, 36), Union 208 den., Poljo 65—67, Hrv. 30 den., Kred.

101 den., Jug. 87.50—88 (87.50, 88), Lj. Kr. 125 d. Medjun. 60 den., Nar. 8500 den., Prasted. 930—935, Srpska 163 den., Zem. 137—140, Ravna gora 45 den., Eino 163 den., Kat. 36 den. — Ind. pap.: Guttman 185—190 Naške 1600 bl., Slavonia 200 den., Nar. sum. 40 bl., Slavica 84—86 (85—84), Danica 105—110, Drava 267—295, Sečera 385—390, Osi. ljev. 190 bl., Brod. vag. 108—115, Union 130—140 (140), Isis 26—27 (26), Ragusea 430—440, Trbovlje 465—470, Piv. Sar. 150—180, Jadr. pl. 490 bl., Nar. mlin. 20 den.

Belgrad. Narodna banka 8520, 7% inv. pos. 83.75—84.50, vojna škoda 403.

Dunaj. Don. sav. jadr. 85.65, Wiener Bankverein 21, Creditanstalt 51, Escomptes, 170, Zivno 106.60, Aussiger Chemische 209.30, Mundus 170, Alpine 34.05, Trboveljska 57.60, Rima Muranj 101.75.

Žito

Zopet beležimo na svetovnih žitnih tržiščih, občuten padec cen za promptno in termiskno blago. Tudi pri nas doma se je položaj nekoliko poslabšal ter so cene za pšenico in koruzo danes nazadovale za 2% pare, za oves, ječmen in rž je postal položaj isto tako slabši. Pšenična moka se sicer drži še nadalje čvrsto, vendar nudijo zlasti manj vredni mlini blago tudi po nižjih cenah. — Promet je srednji. Povpraševanje je postalo sicer nekoliko živahnije, vendar je vkljub temu manj zaključkov, ker zahtevajo kupci še nižje cene.

Ljubljana. Vse samo ponudbe slov. post. plač. 30 dni, dob. prompt, ml. tar. Pšenica bč. 80 kg 2% 266—268.50, 78 kg 262.50—265, 77 kg 258.50—260.50, rž 72—73 kg 2% 207.50—210, koruza nova um. suš. 180—182.50, nav. vozn. 185—187.50, času prim. suho kval. gar. 157.50—160, ječmen bč. oz. 60—67 kg 180—190, 63—64 kg 170—175, oves bč. nav. vozn. 205—210, moka 0g vag. bl. lko Ljubljana plač. po prejemu 415—420. Tendence: za pšenico slaba, za koruzo in rž mirna, za oves stalna.

Novi Sad. Pšenica bč. 77 kg 205—207.50, 76 kg 207.50—210, gornjebač. 78 kg kan. Tisa šlep 210—212.50, gornjeban. in južnaban. 78 kg 202.50—205, srem. 77 kg 192—195, 76 kg 190—192.50, oves bč., srem. 137—140, ječmen bč., srem. 63—64 kg 120—125, koruza bč., srem. 97.50—100, april, maj 102.50—105, junij, julij 105—107.50, ban. ladja Donava za marec 100—100.50, moka 0 00 345—355, št. 2 305—315, št. 5 245—255, št. 6 180—190, št. 7 146—150, št. 8 97.50—100, otrobi bč. 82.50—85. Promet: 6 vagonov pšenice, 24 vagonov koruze, 4 vagonne moke, Tendence slaba.

Sombor. Pšenica bč. Tisa šlep in žel. pr. 202.50—207.50, bč. okol Sombor žel. pr. 77 kg 200—205, 78 kg 205—210, srem. žel. pr. 190—195, slav. žel. pr. 189.50—187.50, ban. Dunav. Bega šlep 195—200, ban. Bega kanal 200—205, oves bč. 130—135, ječmen bč. 63—64 kg 115—120, bč. letni 65—66 kg 125—130, bar. 66—67 kg 130—140, koruza bč., zrna 92.50—97.50, marec 77.50—102.50, april, maj 102.50—107.50, posušena 105—110, moka 00 325—345, 0 330—340, št. 2 305—315, št. 5 235—245, št. 6 175—180, št. 7 140—150, št. 8 100—110, otrobi pšen. bč. 80—85. Tendence slaba. Promet 159 vag.

Budimpešta. Tendence zelo mlajna. Promet živahen. Pšenica marec 19.40—19.55, zaklj. 19.50—19.55, maj 20.30—20.65, zaklj. 20.35—20.36, oktober 20.20—22.68, zaklj. 20.31—20.82, rž marec 10.80, maj 11.15—11.65, zaklj. 11.25—11.26, okt. 12.47—12.98, zaklj. 12.57—12.58, koruza maj 12.05—12.25, zaklj. 12.05—12.08, julij 12.40—12.65, zaklj. 12.40—12.41, tranzit maj 11.30.

Živina

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tridke Ed. v. Saborsky et Co., Dunaj.) Na prosti trg je bilo pripeljanih 7631 pršutarjev in 2959 špeharjev, iz Jugoslavije 1535. Na kontumacnem trgu je bilo 347 pršutar

Honayjevo desetletnico so na madjarskem slovesno praznovali. Na sliki vidimo zboritajja v aumilski uniformi pred častno četo.

Ogromno delo kat. misijonov

Kongregacija za širjenje vere je pravkar izdala novo uradno statistiko o stanju katoliških misijonov. Naslov knjige je »Misiones catholicae« in je pisana v latinščini. Delo je v zadnjih 50 letih večkrat izšlo, vendar pa obsega zadnja knjiga mnogo čisto novih odstavkov. Štetje je vzeto po stanju junija 1927. Nova knjiga nam nudi gotovo najpopolnejšo statistiko katoliških misijonov, kar jih je dosedaj izšlo. Avstralija in Nova Zelandija sicer spadata v delokrog kongregacije za širjenje vere, vendar pa v tej statistiki nista navedeni.

V ostalih ozemljih so tedaj našli junija meseca 1927 46.174 članov misijonskega osebja in sicer 12.952 duhovnikov, 5110 bratov in 28.112 sester. Ti so razdeljeni na 374 cerkvenih okrožij v 81 deželah in pri 51 različnih narodih. Skofov so našli 281, apostolskih prefektov 91. Od duhovnikov je 8038 misijonarjev in 4305 domačih duhovnikov. Za 609 duhovnikov ni podrobnejših podatkov. Od bratov je 1314 domačih in 3222 iz tujih dežel, za ostanek (574) manjkajo podatki. 11.399 sester je rojenih v domačih krajih, 13.929 pa je tujih misijonskih pomočnic. Za 2784 sester ni podatkov o narodnosti. Od misijonskega osebja je tedaj 25.189 oseb iz tujih krajev, 17.018 domačinov, za 3967 oseb ni znano, odkod so.

Od lajskih pomočnikov je 51.507 katehistov, 38.679 šolskih učiteljev, 25.684 krstnikov. V mnogih misijonih posvečajo lajke le del svojega časa apostolat. Prvič poroča ta knjiga o misijonsko-zdravniškem osebju. 226 zdravnikov in 855 izprašanih bolniških strežnikov deluje v misijonskih bolnišnicah. Skupno katoliško prebivalstvo misijonskih dežel, ki so podrejene kongregaciji za širjenje vere znaša 13.345.373. V Evropi (posebno v Skandinaviji) je 1.041.399 omenjeni kongregaciji podrejenih katoličanov, v Indiji in Birmi jih je 2.172.340, v francoski Indiji 1.237.339, na Kitajskem 2.373.677, na Japonskem 206.754, v Afriki 3.202.993, v Oceaniji in malajskih državah 596.534, v Ameriki 2.280.541. Od junija 1926 do junija 1927 je zrastle število katoličanov na kongregaciji podrejenih ozemljih skoro za pol milijona (479.955). V misijonih so našli 45.826 cerkva in kapel, 6100 teh cerkva je tako velikih, da gre vanje lahko 500 in več oseb. Velikih semenišč je v misijonih 105 z 2495 bogoslovci, malih semenišč pa 206 s 7476 učenci. Številke o redovnih novicijah ni žal tako nepopolne, da si ne moremo napraviti splošne slike. Katehistovskih šol je

638 s 14.896 kandidati, učiteljskih pa 156 z 8032 kandidati. Šol (od ljudske do vseučilišča) štejejo misijoni 31.418 z 1.521.710 učenci. V 691 bolnišnicah je bilo 1927 oskrbovanih 283.508 bolnikov. Dalje je v misijonih 1848 lekarn, 1525 sirotišnic z 81.240 otroci in 299 hiralnic, v katerih je 11.332 starčkov. 14.060 gobavcev oskrbujejo v 81 gobavskih domovih. 134 drugih dobroteljskih zavodov oskrbuje 9966 nesrečnih bolnikov (božastne, duševno bolne itd.). Misijonskih tiskarn je 164.

V navedenih številkah smo podali le mal pregled ogromnega dela, ki ga vrše katoliški misijoni po vsem svetu. To delo je največjega pomena ne samo za širjenje krščanske vere, ampak tudi prave kulture, izobrazbe duha in pa moralnega življenja. To delo je obenem v največjo korist napredku in dvigu izvenevropskih narodov.

Prijeti trgovci z dekleti

Po dolgotrajnem skupnem delu poljske in ameriške policije se je posrečilo izslediti in prijati mednarodno družbo trgovcev z belim blagom. V Ameriki so prijeli 6 članov te družbe, na Poljskem pa 17, med katerimi je tudi vicekonzul ameriškega generalnega konzulata v Varšavi. Vodja te tolpe je najbrž neki, v New Yorku aretirani Baskin, ki se je nestrastno navidezno poročil, samo da je svoje »žene« lažje utihotapljal v Ameriko. On je tudi posredoval pri prevozu lažnih potnic iz Evrope v Ameriko, pri čemer mu je pomagal tudi aretirani vicekonzul. Baskin je za vsako posredovanje zahteval 600—1000 dolarjev.

V Ameriškem konzulatu je že prej padel sum na vicekonzula Halla. Toda generalni konzul Cole je vanj zaupal, ker je bil v službi vesten in mu je ta sum tudi sporočil. Tako so mogli te njegove nečedne posle spoznati šele, ko je bil na dopustu. Uradnik, ki ga je nadomestoval za časa njegovega dopusta, je v njegovi pisalni mizi našel brzojavko, ki je potrdila sum. Poljska policija je nato potom zunanega ministrstva zahtevala, da se izroče vsi krivci.

»Praktični« zdravnik.

»Ženi trgovca Lisjaka ne bom predpisal nobenega zdravilišča, sicer bi mi njen mož končno niti mojega računa ne mogel plačati.«

Milijoni, pridobljeni s pestjo

Znano je, kako dobro zaslužijo današnji bokserjski svetovni mojstri, zlasti oni, ki živijo v Ameriki. Italijanski bokser Carnera je bil do nedavno še ubog tesar, danes pa je zelo bogat človek. Za dve borbi z Angležem Strlingom je dobil 560.000 dolarjev, za dve drugi borbi pa okrog 1.800.000 dolarjev. Vsak teden nastopi parkrat v Ameriki in pobije s svojimi ogromnimi pestmi nasprotnika v dveh do treh minutah s knockout, potegne precejšno vsotico in jo spravi.

Kakor se vidi iz tega, je boksanje danes zelo dober posel. Toda nehoti se nam vsiljuje vprašanje: »Kaj pa počno ti bokserji z denarjem, ki si ga pridobijo s svojimi pestmi?« V tem pogledu pa niso vsi bokserji enaki. Francozi se še dobro spominjajo sijajnih časov svojega bokserja Georgesa Carpentiera, ki se je nepriznako povzpela do svetovnega slovesa. Kjerkoli se je pojavil, povsod so se ljudje kar trgali za vstopnice. Carpentier je zaslužil ogromne vsote denarja, toda ni znal z njim ravnati. Danes je vesel, če mu kaka filmska družba ali varijete ponudi ne baš veliko vsoto za nastop. Še slavnější od Carpentiera je bil svoječasno Jack Johnson, ki se je zaslužil ogromno imetje. Začel pa je denar razmetavati in danes je zadovoljen s plačo dirigenta — jazz-orkestra. Dalje znani bokser Ped Lewis, ki si je pred 7 leti v borbah zaslužil 12 milijonov dolarjev, se je v kratkem času znašel v tako slabem položaju, da so ga morali podpirati prijatelji. To pa seveda še niso vsi.

So pa tudi bokserji, ki znajo ravnati z denarjem, tako n. pr. bivša svetovna prvaka Dempsey in Tunney. Dempsey, ki je bil v mladosti navaden delavec, si je priborsal 60 milijonov dolarjev. Svoj denar pa je v glavnem vložil v hotele in posestva in nastopa sedaj tudi kot prireditelj boksaških bojev. Tudi Tunney, ki se je nenadoma pojavil na boksaškem nebu, spada med bokserje, ki znajo trezno ravnati z denarjem. Zadovoljen je s 140 milijoni dolarjev, ki si jih je pridobil s svojimi zmagami. Umaknil se je v zasebno življenje in se poleg tega še bogato oženil.

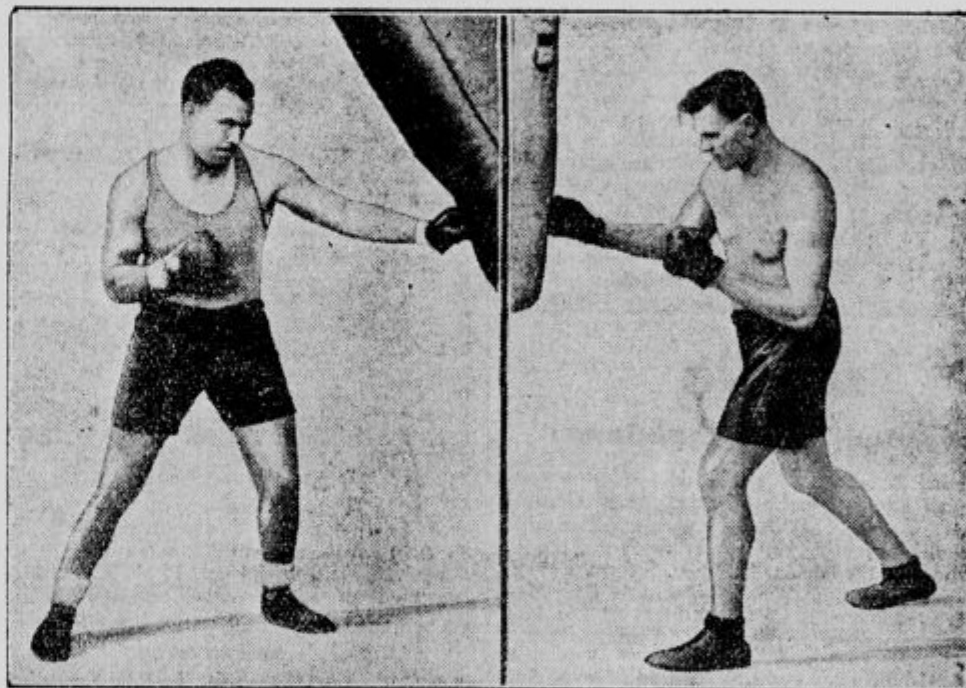
Toda mnogo večje je število oni bokserjev, ki so se kmalu po končanem udejstvovanju v »ringu« znašli v istih denarnih razmerah, kakor so bili prej, če ne še v slabših. — Tudi tu velja pregovor, da denar ne prinese vedno sreče.

Bivši perzijski šah Ahmed Mirza, ki je vladal od 1914 do 1925, je te dni umrl v Parizu, star 32 let.

496 dolarških milijonarjev

Zadnji izkaz ameriške davčne oblasti izkazuje 496 milijonarjev, pri čemer moramo pomisliti, da v Zedinjenih državah ni še milijonar tisti, ki ima en milijon premoženja, marveč tisti, ki plača najmanj en milijon davkov. Ford velja za najbogatejšega. Cenijo ga na 1200 milijonov dolarjev. Za njim pride Rockefeller, in sicer oče in sin, s 600 milijoni. Sicer bi bil Rockefeller najbogatejši mož v Ameriki, da ni razdal v dobrotelne namene že več kakor 600 milijonov dolarjev. Za temi prihaja bivši državni tajnik Mellon z 250 milijoni, potem pa Astor, Vanderbilt, Morgan, Sinclair itd. V Evropi bi se lahko samo dva bogataša merila z ameriškimi denarnimi veljaki in ta sta vojvoda westminsterski, ki razpolaga s 46 milijoni angleških funtov (11 milijard dolarjev) in Bazilij Saharov s 25 milijoni angleških funtov (okrog 7 milijard dolarjev). Saharov s je pridobil svoje premoženje edino le z dobavljanjem vojnega materiala v svetovni vojni. A tudi Sved Ivar Kreuger, kralj vžigalic, jih ima pod palcem. Državam posoja denar in te mu odstopajo monopol na vžigalice. Dve državi na evropski celine mu dolguje težke milijone.

Boj za svetovno prvenstvo v boks. Dne 27. februarja se je vršila v Miami (Florida) borba med Američanom Sharkey-jem (na levi) in Angležem Scottom (na desni). Zmagal je Sharkey, ki se bo moral 26. junija v New Yorku boriti z Nemcem Maksom Schmelingom za svetovno prvenstvo.

Léo Gerville-Réache: S Zeppelinom okrog sveta

K ograji hangarja, te aeronautične katedrale, sili množica ljudi in ga napolnjuje z navdušenim hrupom. »Moj Bog!« se domisljam. »Ali so pač spravili mojo prtljago v kabino?«

»Ernst, Ernst, kje imaš mojo prtljago?«

Tih in poskočen deček, ki streže na krovu, takoj izgine v notranjščini, jaz pa še vpijem za njim: »Dobro pogledaj, če je v kabini štev. 3, »Matine«, od spodnji postelji.« — Ernst se kmalu vrne in pravi, da je vse v redu. Kar oddahnem se. Povedati moram še, da se nam je takrat, ko so nam vzeli prtljago na krov, zdel, kot da je en del nas samih že odletel. In kako stroge predpise smo imeli glede prtljage! »Vse kar bo presegalo 20 kg, ostane v hangarju,« tako so nam zabijevali. V resnici pa ni bilo tako hudo. Tehtali so tako, da mi nismo bili zraven, najbrže zato, da ne bi bilo kakih prerekaj, a nam je bil uprav radi tega čas čakanja jako mučen. Vsak se je namreč bal, koliko in kaj bo moral pustiti v Friedrichshafenu, ker je vsak imel na vesti večje ali manjše prekoračenje teže, z izjemo morda majorja Iselina iz Züricha, ki mu je bila skrb za obleko deveta briga. Končno so pa vzeli na krov vso našo prtljago brez izjeme, celo ono naše ljubke sopotnice gospe Hay, ki je imela s seboj nič več kot 12 oblek in 6 plaščev.

Prišlo je povelje, naj se vkrcamo.

Vrv, ob vratih letalske lope, ki nas je ločila od nepotnikov in ki je služila predvsem zato, da se v zrakoplov ni prikradel kak »zastonjkar«, se je močno napela zaradi navala ljudi, ki so hoteli še zadnjič seči v roko ali objeti tega ali onega izmed odhajajočih...

Nahajamo se ob vznožju visokih lesenih stopnic,

ki vodijo v lepo zračno ladjo. Kapitan von Schiller in »restavratore« Kubisk pregledujeta ob njih velike vozne listke, ki smo jih kupili pri Hamburg-Amerika Linie.

Ko vstopimo, se takoj vsi spravimo k oknom obednice. Dvesto mož, zaposlenih pri »Luftschiffbau«, prime za vrvi zrakoplova, medtem pa mečejo iz zrakoplova vreče z balastom, deset po deset. »Grof Zeppelin« se rahlo ziblje in še dotika podstavkov. Zada praznično vodne rezervoarje, ki šume kakor slap.

Na dano povelje začno pazniki potiskati ljudi nazaj. V hrup in vrvenje množice zadoni nato rezek pisk. Hrup v trenutku utihne. Moštvo se polasti zrakoplova in zdi se, kot da nosijo na ramah fantastično telo tega zračnega velikana.

Delavci stopajo hitro, množica tik ob njih, a od solza težki mahajoči beli robci jih samo še bolj priganjajo. Že je zrakoplov zunaj na velikem prostoru pred hangarjem, odkoder se bo čez par minut dvignil. Svojo srebrno luč razliva na množico, ki ga obdaja od vseh strani. Ker ni več čudne plavkaste svetlobe, ki je prihajala iz hangarja, ne izgledajo obrazi ljudi sicer več mrliški, toda razburjeni so vsi, in veseli »Na svidenje!« so očitno prisiljeni. Tisti, ki oltajajo doma, jokajo, in najbrže tudi ti, moja prijateljica Rozila, ki zastopaš dražest Francije na tem odhodu v nemški zemlji. Pa pogledite obraze onih, ki odhajajo! Ne njih src, ker ta so tudi stisnjena od tajne skrbi, ampak obraze tistih, ki se naslanjajo na okna jedilnice, s kakim veseljem in s kako lahkoto mahajo v pozdrav in slovo. Samo še trdne roke delavcev drže zrakoplov. Kapitan von Schiller je še na tleh; sprehaja se ob zrakoplovu. Naenkrat obstane z obrazom naprej, prekriža roke na prsih in se s skokom požene v ladjo zadnjega motorja. Takoj nato se zasliši pisk, s katerim se začne naš čudoviti polet. Tega signala

ne pozabim nikoli, še vedno mi doni po ušesih. Bil je tako čist in zapovedujoč in ni bil še izzvenel njegov zadnji zvok, ko smo se sunkoma dvignili visoko pod nebo, ki se je v daljavi že svetlilo.

V Božjem imenu!

Viharnega klicanja množice vsled ropotanja petih zagnanih motorjev Zeppelina kmalu nismo več slišali.

15. avgusta 1929 ob 4:35 so se dvignili ljudje v zrak, da tem potom poskusijo objadrati svoj planet. In jaz sem bil med njimi! Ta trenutek je velik, veličasten. Nikoli ne bom pozabil zarje tistega jutra, ki je pravkar začelo vstajati nad gozdovi.

»Grof Zeppelin«.

Naprej, naprej z vso brzino naših cilindrov! De Tokio je dolga pot, in Bog ve, kaj nas še čaka v sovraini in nepregledni azijski stepi!

Krasno jutro, v zraku ni niti sapice. Vse je mirno, vse počiva. Le ropot naših motorjev budi iz spanja ptičke v gozdovih, da plašno zapuščajo svoja gnezda. Zrakoplov plove čudovito mirno, nič se ne ziblje, nič ne more zmotiti njegovega veličastnega leta. Sto pet tisoč kubičnih metrov vodika je zaprtih v posodi iz duraluminija, dolgi 236 m. Ta kot srebrne bleščeče se lupina izgleda v jutranjem solncu vsa goreča. Majestetično plove »Grof Zeppelin« nad nemškimi mesti in nad nemško zemljo in zdi se mi, da ga dviga in žene samo njeno brezmejno, neugnano častihlepe. V poveljniški kabini pa stoji dr. Eckener in njegova namestnika von Schiller in Lehmann. Na počitek ne mislijo. Leteč nad mesti, odkoder se med zvonjenje mešajo pozdravi tovarniških siren in hosana-klici nemškega naroda jim žare obrazi veselja in tudi osvete...

FRANCIŠKA ŠKOFIC.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglaš 3 lin. Oglaš na devet vrstic se računa za 1 lin. Za odgovor znamo! Na vprašanja brez znambe ne odgovorjamo!

Službe kcejo

Kot uradnik

ali skladiščnik iščem stalno službo pri solidnem podjetju. Reference na razpolago. Cenj. ponudbe na upravo pod »Vesten« št. 2365.

Zagar

iščem mesta pri žagi venečijanki. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2603.

Natakarica

iščem mesto za takoj. Kavčije zmožna. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 2610.

Službodobe

Učenca

za sedlarsko in tapetniško obrt takoj sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2481.

Hotelsko kuharico

dobro izurjeno, sprejme v stalno službo hotel »Bellevue«, Ljubljana.

Prodajalko

mešane stroke z večletno prakso, zmožno slovenščine in nemščine, sprejme trgovina W. Zottl, Vojnik pri Celju.

Krojašk. pomočnika

sprejemem za boljše delo. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Naslov Janko Cemažar, krojaški mojster, Javorje, p. Poljane nad Škofjo Loko.

Iščejo se

vozniki

za izvoz tridih drv iz gozda; proti odslužku se dobavi tudi seno za konje. - Ponudbe na Oskrbništvo Loka pri Žusmu.

Dobro vzgojeno dekle

ki ima veselje do kuhe, pa mogoče že nekaj zna in ima veselje do boljše mestne, snažne hiše, se sprejme takoj. Sta dva otroka v starosti 4 in 7 let. Le zdrava, poštena dekleta se vpoštevajo. - Naslov v upravi pod številko 2585.

Šteparica

dobro izveščana se sprejme takoj z vso oskrbo. Naslov v upravi »Slov.« pod šifro »Stalno 2568«.

Sam

boljši mizar — kot — delovodja se sprejme, ki je več v stavbi in pooblaščen stroki ter je vajen vseh teh potrebnih strojev. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Marljiv« št. 2596.

Čevljarški pomočnik

se sprejme z vso oskrbo v hiši. - Ivan Omahen, čevljarški mojster, Višnja gora številka 28.

Služkinjo za vse

iščem ravnatelj šole v majhnem mestecu. Znati mora tudi nekaj kuhati. Najraje bi Primorko ali Kranjico. Služba stalna, plača po dogovoru, nastop čimprej. Ponudbe pod »Takoj« št. 2590 na upravo »Slovenca«.

Poštena snažna dekle

v starosti 25-35 let, se sprejme takoj. Znati mora kuhati meščansko hrano in vsa v boljšo hišo spadajoča gospodinjska dela. Ponudbe pod »Snažna« št. 2631 na upravo.

Hlapec h konjem

priden in trezen, se sprejme. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2625.

Postrežnico

za cel dan ali dopoldne, iščem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2605.

Pouk

Šoferska šola

I. oblast konc., Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Opremljena soba

za dva gospoda z zajtrkom se odda. - Rožna dolina, cesta XV št. 17.

V Kamniku

se odda mirni stranki lepo, na novo urejeno stanovanje, pritličje, 2 sobi, 2 kabineta, kopalnica, elektrika, vrt ob vodi, krasen razgled. Informacije pri dr. Benkoviču v Ljubljani, Aleksandrova 2, ali Janko Stele v Kamniku.

Vnajem

Mlin

iščem v najem. Ivanuša, Sv. Križ, Kostanjevica na Krki.

Posrestva

Trgovska vogalna

enonadstrop, hiša v Kamniku, Glavni trg št. 37, na najbolj prometnem kraju, je naprodaj. Hiša obstoji iz dveh prodajalnic, 6 velikih sob, kuhinje, jedilne shrambe, pralnice, 4 kleti, skladišča, drvarnice in kopalnice. Ponudbe do 8. marca 1930 na upravo Slovenca pod »T. A.« št. 2426.

Kupimo

Elektromotor

3-4 HP, istosmerni tok, 220 volt, rabljen, toda popolnoma uporaben, kupim. Ponudbe z navedbo cene na »Slovenca« pod »Motor« št. 2609.

Gramolon

dalnogled in gozorce št. 44-45, kupim. Naslov pošte uprava pod št. 2580.

Kupim

nekoliko vagonov suhih desk, smrekovih in jelovih za mizarstva dela, ter nekoliko vagonov 4. razreda za gradnjo. Ponudbe z ugodno ceno na Zagreb 1, poštni predal 299.

Glasba

KLAVIRJI

Svarim pred nakupom navideznega blaga cenih klavirjev!

Kupujte na obroke od 400 Din

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Hözl, Stingl original, ki so nesporno najboljši (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik
Mestni trg 3.

Najcenejša izposojevalnica

Prodamo

Šivalne stroje

pod najugodnejšimi pogoji (tudi na obroke) prodaja Avgust Pečnik, Stojice, p. Jezica pri Ljubli.

Mlekarno

dobro vpeljano, prodam takoj. Zidovska steza 6.

Peki, pozor!

Parna pekarna

v mestu Zagrebu, nova in dobrodoča, z 10 letno najemno pogodbo zaradi selitve naprodaj. Peče se 700 kg kruha in 1500 peciva, prodaja pretežno v lokalno. Potrebna gotovina 400.000 Din. - Ponudbe na naslov: »PAROPEC«, Zagreb, Ilica 69.

Puhasto perje

kg po 130 Din in čist beli po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 38 Din razpošiljam kuh kg po 300 Din. - L. Brozović Zagreb Ilica 42. Kemična čistilna perja

Obrt

Vezenje

nevestinib oprem. zaves, pregrinjaj, najcenejše in najfinejše Matek & Mišes. Ljubljana, poleg hotela Strukelj. - Entlanje ašuriranje, predtiskanje takoj.

Dežne plašče

za dame in gospode, pelrine za dečke in odrasle, tople podloge k dežnim plaščem itd., kupite najbolje v specialni trgovini Jančigaj, Tavčarjeva Sodna 1. nasov ti kavarne »Evropa«

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

KRUŠNO MOKO IN RŽENO MOKO vedno sveže.

kupite zelo ugodno pri A. VOJN Ljubljana Reslavska cesta 24

Vino

zajamčeno pristno: Blatina, Burgundec, Ružica, Rizling in Muskat silvanec se toči v gostilni T. Mencinger, Ljubljana, Sv. Petra cesta številka 43.

2000 Din

Vam plačam takoj, čim dokažete, da Nikoprost zoper kajenje ne učinkuje! Stane enkrat za vselej samo 56 Din. Nesškodljivo, a popolnoma učinkovito, od tisočev preizkušeno sredstvo. Da ni dobro, ne bi prodajal, ker bi se samo blamiral. Kdor naroči 5 steklenic, dobi poštne prosto. - Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ul. 17/b.

Elektropodjetje

A. Arhar

Ljubljana VII., Celovška c. 80, prevzema vsaka elektriška dela kot hišne instalacije, zvonice, radijo, telefone, popravi vsakovrstnih strojev itd. Točna postrežba! Solidne cene!

Sveže, najfinejše norveške

ribie olie

iz lekarne Dr. G. PICCO. Li-ia v LJUBLJANI se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinejšega in igrači rozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najsovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

Pridobivaite novih naročnikov!

20% kronske bone

kupuje v okvirju svoje potrebe po dnevni ceni — ali ne pod 62% Pučka štediona. Osijek.

Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal. Požurite se!

Fr. Ševčik, Ljubljana

Zidovska ulica številka 8

Prodaja pištole za streljanje na 2, 6, in 10 strelcev po znatno znižanih cenah brez orožnega lista. Vse drugo orožje in municijo za lov, sport in obrambo v največji izbiri in po najnižjih cenah. Pri plačilih naročilih pošlji 1/2 zneska naprej. Za veliki ilustrirani cenik pošlji Din 6- v poštinih znamkah

EDIKT

glede prostovoljne dražbe nepremičnin.

Na predlog tvrde »Krim«, lesne industrijske v Preserju, po likvidatorju dr. Tominšek Francetu, odvetniku v Ljubljani, se bo prodajalo na prostovoljni sodni dražbi zemljišče vložek št. 908 kat. občine s parno žago in inventarjem (pri kolodvoru Preserje), ter se vrši dražba

dne 15. marca 1930 ob 9 dopoldne na licu mesta pri kolodvoru Preserje.

Dražba se vrši na prostovoljno prošnjo lastnika ter da event. upnikom, ki bi imeli na nepremičnini kake vknjižene terjatve, njih zastavna pravica ostane nedotaknjena.

Izključna cena je določena na 400.000 Din

ter se ponudbe pod to ceno ne bodo sprejemale.

Vsi nadaljnji plačilni in dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču ob običajnih uradnih urah.

OKRAJNO SODIŠČE NA VRHNIKI, dne 26. februarja 1930.

Globoko potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je Bog vsemogočni poklical k Sebi našega iskreno ljubljeneega soproga, očeta, brata, starega očeta, gospoda

Franca Drobniča

lesnega trgovca in posestnika

danes ob 1. uri ponoči, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 66. letu starosti. Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v četrtek 6. marca ob pol deseti uri dopoldne iz hiše žalosti v Veliki Stari vasi št. 10 pri Grosupljem na pokopališče na Polico.

Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin in molitev.

Velika Stara vas, dne 4. marca 1930.

Helena, soproga; Franc, dr. Ivan, sinova; Marija, Helena, Alojzija, Anica, hčere; P. Ambrož, brat; Marija, Alojzija, sestre, ter vsi vnuki in vnukinje ter ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.